15 VJETORI I THEMELIMIT

TË FONDIT HUMANITAR MALËSIA

BOTIM JUBILAR

16 Maj, 2009

Fondi Humanitar Malësia
261 Gun Hill Rd.
Bronx, NY. 10467

www.fondihumanitar.org

V&T PIZZERIA & RESTAURANT

ITALIAN FOOD AT ITS BEST

• FULL MENU
• PRIVATE PARTY ROOM

WE DELIVER

OPEN 7 DAYS

1024 Amsterdam
(Between 110-111th Str.)
New York, NY

212-663-1708
212-666-8051

URIME 15 VJETORIN!

Lekë Gjolaj

Kryetar: Leonard Berishaj

Nënkryetar: Martin Junçaj

Arkëtar: Lekë Gjolaj

Sekretar: Gjon Ivezaj

ANËTARË TË KRYESISË:

Ëjëll Berishaj
Daniel Ivezaj
Marjan Berishaj
Mark Berishaj
Pjeter Berishaj
Kolë Cacaj
Luigj Camaj
Gjon Dedvukaj
Zef Gjokaj
Zef Lulgjuraj
Gjergj Junçaj
Lulash Junçaj
Nikollë Junçaj
Vasel Ulaj
Anton Ulaj
Gjokë Nicaj
Halil Nikaj
Shaqir Gjokaj

Fondi Humanitar Malësia
261 Gun Hill Rd.
Bronx, NY. 10467
www.fondihumanitar.org

Mesazh i Kryetarit të Fondit Humanitar "Malësia" me rastin e 15 vjetorit të themelimit

Shumë të nderuar anëtarë dhe dashamirë të Fondit Humanitar "Malësia",

Meqenëse kemi hyrë në 15 vjetorin e ekzistencës sonë dhe si gjithmonë duke shikuar përpara është me rëndësi për ne të shikojmë pakëz mbrapa dhe të numërojmë disa të arritura të organizatës sonë. Po ashtu do të dëshiroja që të jap një vizion konciz për dy vitet e ardhshme.

Duke mos pasur qëllim të harrojmë të gjitha të arriturat e FHM gjatë këtyre pesë viteve të fundit, vlen të përmendet se së pari është vazhduar me projektet e arsimit të të rinjve malësorë ku gjatë kësaj periudhe janë ndarë 102 bursa studentore; së dyti u organizuan drejtpërdrejtë së paku dy manifestime kulturore, ku në të parën përkujtuam figurën madhore të humanistit z. Gjergj Dak Gjokaj, ndërsa në të dytën bëmë promovimin e romanit më të ri të autorit malësorë Fran Camaj; dhe së treti organizimin e fushatës së ndihmës jo vetëm të Shtëpisë Televizive BOIN por edhe vet pronarit të tij, z. Tomë Bojaj, i cili tash një vit po ballafaqohet me probleme serioze shëndetësore. Janë pikërisht këto tri kolona të cilat përmbajnë edhe kurrizin e veprimtarisë së FHM, me të cilat dallohemi jo vetëm në komunitetin shqiptar të Shteteve të Bashkuara të Amerikës, por si të tille jemi edhe emblematik për krejt shoqërinë shqiptare.

FHM në kolonën e parë synon dhe bënë përpjekje të vazhduara me plane konkrete që të avancohet shkollimi shqip, me ç'rast ne ruajmë identitetin tonë shqiptar të vendlindjes, duke i vënë themel të shëndosh kolonës së dytë të vënies në pah të traditës dhe aktivitetit tonë të gjallë kulturor. Është kolona e tretë, humanizmi, me të cilën shqiptarët më shumë se në çdo fushë tjetër kanë arritur të afirmojnë emrin e tyre në faqe të botës, që e kemi për bazë duke na organizuar dhe mbajtur të gjallë tash 15 vite me radhë, duke na shndërruar në organizatë model, përsëri po e themi, jo vetëm brenda Amerikës por edhe brenda botës shqiptare të tej atlantikut. Tradicionalisht, pas çdo dy viteve, FHM zgjedh kryesinë e re. Ne në Fondin Humanitar duke vepruar në mënyrë të këtillë synojmë që të rinojmë organizatën tonë, jo vetëm me personel të ri, por edhe me ide të reja. Mendojmë se dy vitet e ardhshme do të jenë një sprovë drejt thellimit dhe pasurimit të aktivitetit të FHM, organizimit më të gjerë të tij njerëzor dhe specifikimit të programit afatshkurtër dhe afatgjatë, gjithmonë duke kultivuar edhe më tej trinomin e mësipërm duke i krijuar në këtë mënyrë FHM një të ardhme të sigurt dhe më të suksesshme.

Në kryesinë e re të udhëhequr nga unë, Leonard Berishaj, shikohet që të japë ide konkrete për dy vitet ardhshme, duke u bërë ballë sfidave të kohës, ndërsa neve të tjerëve t'i pranojmë ato në syrin kritik, gjithmonë duke pasur parasysh interesin tonë të përgjithshëm kombëtar. Me këtë rast dëshirojmë të falënderojmë Kryesinë e dy viteve të kaluara të udhëhequr nga z. Kolë Cacaj (kryetar), z. Leonard Berishaj (nënkryetar), z. Lekë Gjolaj (arkëtar) dhe z. Mark Berishaj (sekretar) për punën e tyre të palodhur dhe plot përkushtim në radhët e FHM.

Të gjithë anëtarëve dhe dashamirësve të Fondit Humanitar "Malësia" ju uroj 15 vjetorin e themelimit të Fondit Humanitar “Malësia”!

Leonard Berishaj

Përmbajtja

Mesazh i Presidentit Leonard Berishaj............................
Falënderim...
Humanizëm ....
Rasti i Tomë Bojaj...
Rasti i Mark Gecaj ....
Raste të Asistencës Sociale...
Kulturë ....
Arsim ....
Studentët Bursistë ....
Aktivitete në Fushën e Arsimit...
Politikë ....
Referate dhe kumtesa ....
Korrespondencë ....

Fondi Humanitar "Malësia" rezervon të gjitha të drejtat mbi botimin e plotë apo të pjesshëm të përmbajtjes së kësaj reviste. Për çdo interesim eventual ju mund të kontaktoni organet përgjegjëse të Fondit Humanitar "Malësia". Teksti prezent në këtë revistë është përgatitur nga Marjan Berishaj. Reklamat dhe printimi është realizuar nga Ismer Mjeku. Të dhënat e pranishme në këtë broshurë bazohen në dokumentacionin arkivor të Fondit Humanitar "Malësia". Korrespondenca e Fondit është zgjedhur, edituar dhe formatuar në përputhshmëri të natyrës dhe hapësirës për prezantim.

Stafi drejtues i broshurës: Leonard Berishaj, Marjan Berishaj, Mark Berishaj, Kolë Cacaj, Gjon Dedvukaj, Shaqir Gjokaj, Zef Gjokaj, Lekë Gjolaj, Gjon Ivezaj, Gjergj Junçaj, Martin Junçaj, Nikollë Junçaj, Zef Lulgjuraj, Vasel Ulaj, Daniel Ivezaj, Luigj Camaj, Pjeter Berishaj, Ejëll Berishaj, Anton Ulaj.

Fondi Humanitar "Malësia" si organizatë jofitimprurëse është i klasifikuar në seksionin 501 (c) 3 të Kodit të Brendshëm Tatimor. Organizata synim kryesor ka ngritjen dhe avancimin kulturor, arsimor, politik dhe ekonomik të shqiptarëve të cilët jetojnë në Mal të Zi, respektivisht në rajonin e Malësisë së Madhe me qendër Tuzin, si dhe diasporën shqiptare në Shtetet e Bashkuara të Amerikës. Çdo kontribut financiar pranë Fondit Humanitar është i deklarueshëm kundrejt rimbursimit taksor si për individët dhe korporatat dhe kontributet nga organizatat private trajtohen si distribuime kualifikuese duku iu mënjanuar taksës shtesë.

www.fondihumanitar.org

FALËNDERIM

Falënderim

Fondi Humanitar "Malësia" falënderon çdo individ i cili në një mënyrë apo në një tjetër ka ndihmuar në realizimin e programeve tona.

Falënderojmë të gjithë anëtarët e Kryesisë së Fondit Humanitar të cilët me sakrifica udhëhoqën organizatën gjatë këtyre 15 viteve.

Shfrytëzojmë rastin të falënderojmë organizatat joqeveritare shqiptare në Shtetet e Bashkuara të Amerikës, të tilla si Shoqata Shqiptaro-Amerikane "Malësia e Madhe", Shoqatën "Dedë Gjo'Luli", Fondacionin "Dom Simon Filipaj".

Në mënyrë të veçantë falënderojmë personalitet religjioze, dom Anton Kqirën, famullitarin e Kishës së Shën Palit, at Pjetër Popaj, famullitarin e kishës "Zoja e Shkodrës", të cilët përherë përkrahen aktivitet tona.

Veçanërisht falënderojmë arkëtarin Lekë Gjolaj, z. Luan Isufin, Plannet Fittness, Gruda Limusine Service dhe Giancarlo Hair Studio për kontributin e tyre dhënë lotarisë së zhvilluar gjatë mbrëmjes festive me rastin e 15 vjetorit të themelimit të Fondit Humanitar "Malësia"

Falënderojmë z. Ismer Mjekun në realizimin e pjesës publicistike të Revistës. Dhe me në fund, por jo më së paku falënderojmë realizuesin Marjan Berishaj dhe të gjithë ata të cilët dhanë sugjerime gjatë fazës përgatitore.

Fondi Humanitar "Malësia" falënderon individët dhe sipërmarrësit prezent në këtë revistë me reklamat e tyre. Për të reklamuar në revistën tonë ju mund të kontaktoni Fondin Humanitar "Malësia" në telefonat përkatës si edhe nëpërmes faqes sonë të internetit.

Ju nëpërmes reklamës suaj bëni afirmimin e çështjes suaj si edhe përkrahni aktivitetin tonë në fusha të ndryshme. Revista do të shpërndahet në Nju Jork, Detroit, vende të tjera në Shtete të Bashkuara të Amerikës ku jetojnë një numër i theksuar shqiptarësh, si edhe në vendlindje, në Malësi. Kjo revistë po ashtu mund të lexohet edhe në rrjetin e internetit në adresën e poshtëshënuar.

www.fondihumanitar.org
Tel: 718.519.1100

HUMANITET

Ndër aktivitete kryesore humanitare të Fondit Humanitar "Malësia" veçojmë kontributin dhe përgjigjen e anëtarëve të Fondit jo vetëm në grumbullimin e mjeteve financiare për televizionin Boin me qëllim për të kapërcyer krizën financiare, krizë e cila rrezikonte mbylljen e kësaj shtëpie televizive por edhe realizimin intervenimeve mjekësore të vet pronarit të tij, z. Tomë Bojaj i cili tash 1 vjet e gjysmë i nevojitet ndihma mjekësore e specializuar.

Televizioni BOIN

Tomë Bojaj u lind në Malësi në vitin 1967. Shkollën fillore e mbaroi në Tuz, ndërsa shkollën e mesme turistike në Podgoricë. Me punë audiovizive filloi të merret që në moshë të re, duke arritur kulmin kur në vitin 2001, më 28 nëntor, lëshoi në punë shtëpinë e parë televizive private në gjuhën shqipe në Mal të Zi. Televizioni Boin ishte dhe mbeti dritarja e parë dhe e vetme e informimit dhe argëtimit të shqiptarëve në Mal të Zi. Z. Tomë Bojaj është i martuar dhe prind i 4 nxënësve. Në fillim të vitit 2008 ai u sëmurë rëndë me ç'rast ai ishte i detyruar të kërkojë trajtim të specializuar mjekësor në Shtete të Bashkuara të Amerikës. Fondi Humanitar i dëshiron z. Tomë Bojaj shërim sa më të shpejtë dhe kthim në jetë normale.

Fondi është përfshirë në fushatën për të ndihmuar djaloshin Kristjan Gjeto Camaj i cili kishte probleme shëndetësore.

Mark Gecaj
Po ashtu Fondi Humanitar "Malësia" u është përgjigj thirrjeve për të ndihmuar vogëlushin Mark Gecaj i cili vuan nga autizmi.

Fondi gjatë periudhës së fundit pesëvjeçare ka ndihmuar familje të cilët humbën anëtarë në tragjedi të ndryshme, apo familje të cilat janë të paafta për të përballuar vështirësitë jetësore, të tilla si familjet e Drane Gjelaj, Nikë Gjon Gojcaj, familjen e znj Lenë Gj. Lucgjonaj.

Një vëmendje e konsideruar gjatë periudhës dyvjeçare u është kushtuar edhe të burgosurve politik shqiptar në Mal të Zi, ku për familjet e tyre dy herë radhazi është kontribuar me shumën totale prej 70 000 dollarësh amerikan.

Gjithashtu, për lirimin e të burgosurve Fondi Humanitar "Malësia" në bashkëpunim me shoqatën "Dedë Gjo'Luli", shoqatën "Bashkimi Kombëtar", shoqatën "Malësia e Madhe" ka organizuar pesë protesta, tri në qytetin Uashington, dhe dy protesta në qytetin e Nju Jorkut, ku ka kërkuar lirim të menjëhershëm dhe të pakushtëzuar të vëllezërve tonë.

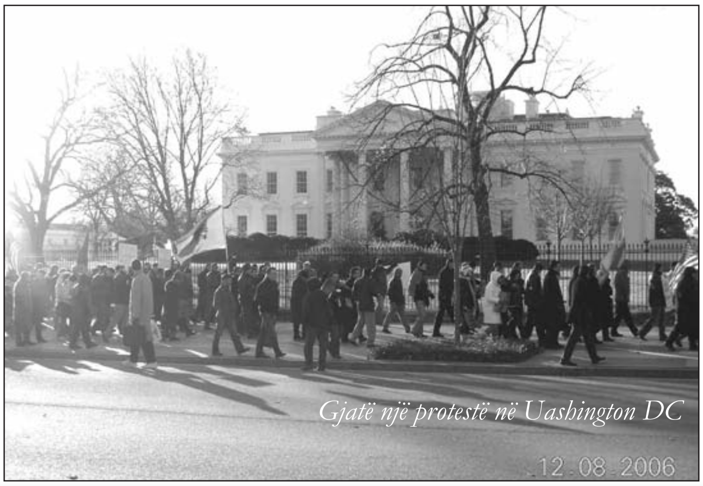

Gjatë një protestë në Uashington DC

KULTURË

Arritjet Kulturore dhe Folklorike të Shqiptarve në Mal të Zi Gjatë Dy Dekadave të Fundit

Anton Kolë Lajçaj

Të nderuar bashkatdhetarë,

E kaluara jonë historike sado e lavdishme, por shumë e vështirë, ka ndikuar që neve të jemi të ndarë, larg njëri-tjetrit, të jemi qytetarë të shumë shteteve, pjesëtarë të shumë shoqërive, pjesëmarrës të shumë kulturave dhe mentaliteteve, ku shpesh-herë mund të dukemi sikur dallojmë edhe kombëtarisht, por një gjë duhet ta dimë dhe ta kemi në mend dhe në zemër, të na përcjellin sikur hije në çdo hap të jetës dhe në çdo vend të botës.

Mund të kemi qindra shtetësi të ndyshme, t'ju takojmë shtatë kontinentëve të botës, të jetojmë në veri, në jug, në lindje apo perëndim, por ekziston diçka më e fortë se të gjitha këto, ajo që na lidh dhe na bashkon si shqiptar. E përbashkëta e pash-mangshme, e pamohueshme dhe e pashlyer është gjaku, gjuha, kultura kombi dhe flamuri. Të gjitha këto janë gjymtyrë të pan-dara për një komb. I kemi të përforcuara në një trup të fortë që është Shqipëria Etnike, me rrënjët që shpjenë deri në ILIRI, në popullin më të lasht në Ballkan.

Dhjetëvjçari i fundit i shekullit XX popullin shqiptar e gjeti në një pozitë shumë të vështirë politike. Në rend të parë populli në Kosovë, në Maqedoni, në Luginën e Preshevës, Medvegje dhe Bujanovc, dhe në Mal të Zi, kaluan vite të vështira, luftëra dhe masakra, pothuajse një milion shqiptar u dëbuan me dhunë nga shtëpitë e tyre dhe nga trualli shekullor shqiptar, të tjerët në mënyrë më të ndryshme mbaheshin nën presion duke mos ju mundësuar as të drejtat elementare njerëzore.

Shkollat dhe Universitetet shqiptare në Kosovë mbylleshin, kurse në Mal të Zi kishin një tranzicion të paparë anti-shqiptar. Nuk lejohej përdorimi i literatures në gjuhën shqipe që vinte nga Shqipëria e Kosova. Programi mësimor ishte i orjentuar 97.1% prosllav, d.m.th. vetëm 2,9 % në plan-programet mësimore të shkollave të mesme në Mal të Zi me mësim në gjuhën shqipe mund të mësonin histori dhe kulturë kombëtare. Këta dhe shumë faktorë të tjerë ndikuan negativisht në zhvillimin kul-turor, në ruajtjen gjuhës dhe në edukimin Kombëtar, virtyte këto të pazavëndësueshme për përparimin kombëtar.

Të gjitha këto na sollën asimilimin dhe vetmohimin kombëtar, duke filluar nga Plava, Gucia, Malësia e Madhe, Kraja, Ulqini dhe Tivari, ku për fat të keq në shumë familje shqiptare gjuha e parë është sllavishtja. Kjo do të thotë, gjatë kësaj kohe, te shqiptarët në Mal të Zi aktivitetet kulturore dhe folklorike ishin pothuajse të vdekura, mbizotronte një heshtje, ngjarjet vëzhgo-heshin "me lepur në bark". Në Kosovë, vëllezërit dhe motrat tona digjeshin e piqeshin nga serbo-malazezët vetëm e vetëm se ishin shqiptar.

Duke falënderuar Zotin, gjakun e derdhur të dëshmorëve të UÇk-së në krye me komandantin legjendar Adem Jasharin, SH.B.A-të, NATO-on, dhe juve vëllezër dhe motra, për fat të mirë kjo periudhë dhjëtëvjeçare u kurorëzua me çlirimin dhe më në fund pamvarësinë e Republikës së Kosovës, shtetit të dytë shqiptar, ku shpresoj se një ditë do të jemi të gjithë nën simbolin shtetëror të Shqipërisë Etnike me flamurin kuq e zi dhe shqiponjën dykrenare.

Kjo dekadë për kulturën shqiptare në Mal të Zi u përmbydh pothuajse në frymën e dështimit dhe të heshtjes duke mos patur aktivitete kulturore.

Shoqatat kulturore shqiptare pothuajse nuk vepronin fare sepse nuk ekzistonin kushte ekonomike as klimë politike e përsh-tatshme në vend. Kështu u mbyll e deshtuar sa i takon zhvillimit kulturor folklorik. Në dekaden e dytë (2000-2009) aktivitetet kulturore filluan të ringjallen, të zgjohen nga gjumi i dhjetëvjetorit të luftërave dhe masakrave shqiptare. Në vitin 2001 rifilluan aktivitetet kulturore disa shoqata, shoqëri dhe ansamble kulturore. Në Guci, SH.K.A "Maja e Karanfilit", në Malësi, SH.K.A-të: "Rapsha", "Dedë Gjon Luli", "Gruda", "Besa", "Koha", "Liria", shoqata kulturore "Besa e Trieshit" dhe ansambëli Shqiponja. Në Krajë, SH.K.A "Kraja", në Anë të Malit, SH.K.A "Zgjimi", në Ulqin, SH.K.A "Zana" dhe "Ulqini". Të gjitha kultivonin folklorin burimor dhe të stilizuar shqiptar të vendit ku vepronin.

Organizoheshin aktivitete të ndryshme duke shënuar dhe përkujtuar datat historike kombëtare dhe festat lokale. Në Guci më 1 dhe 2 gusht 2001 organizohej manifestimi me emër "Alpet Shqiptare" ku pjesëmarrësit ishin pothuajse nga i gjith veriu i Shqipërisë Etnike, shpalosej melosi dhe kënga shqiptare, gjëmonin krojet e Ali Pashës nga zëri i fyellit dhe çiftelisë, këngëtarët

shoqëroheshin nga zëri i bylbylit që jehonte nga bjeshkët përreth gjerë në Majën e Karanfilit. Në Ulqin organizoheshin "Ditët e Kulturës së Ulqinit", "Panairi i Librit Shqiptar" etj. Në Anë të Malit organizohej manifestimi kulturor "Pranvera në Shas". Pjesëmarrës në këtë manifestim vinin nga Ulqini, Shkodra, Kraja, Malësia e Madhe etj. Mbaheshin ligjerata mbi qytetin Ilir të Shasit dhe pastaj shoqatat dhe ansamblet vazhdonin me shpalosjen e tyre folklorike me motive të ndryshme, duke filluar me rite të darsmave, të fejesave, të mbjellurit, të korrurit, pagëzimit, synetimit, këngë dhe valle etj. Në Ostros, manifestoheshin, "Ditët e Kulturës në Krajë". Këtu shpalosej folklori Krajan. Larmia e veshjes krajane ja jepte bukurinë e mrekulluashme vendit; zëri i fyellit të krajanit tingëllonte duke ju lënë të gjithëve mbresa dhe duke mbjell në mendjen dhe zemrën e çdo shikuesi atdhedashurinë dhe trimërinë, qëndresën e burrave dhe burrëreshave nga Kraja.

Në Malësi filluan të mbaheshin disa aktivitete kulturore siç janë: "Festa e Flamurit", "Kryengritja e Malësisë", "Java e Kulturës në Malësi", "Logu i Bjeshkëve", "Vera në Cem", "Logu në Tërgajë", "Logu në Vitojë", "Logu te Kroni i Traboinit". Të gjitha këto përputheshin me festat kombëtare dhe lokale, me pjesëmarrës kryesisht nga trevat e Malësisë. Shoqatat filluan të venin bashkëpunim me shoqatat dhe ansamblet kulturore folklorike në mbarë teritorin shqiptar, duke thyer kufinjët administrativ, dhe duke e ndier realitetin e të qenurit të bashkuar. Shumë nga këto ansamble merrnin pjesë në Festivale Kombëtare në Kosovë, Shkup, Tetovë, Shkodër, Tiranë, Gjirokastër etj. Si rrjedhojë e këtij bashkëpunimi vëllezëror u vëndos nga SH.K.A. Rapsha Hot-Malësi e Madhe që në gusht të vitit 2003 të organizohet "Festivali Folklorik Burimor Mbarëkombëtar" gjë i cili ndodhi për here të parë në trojet shqiptare në Mal të Zi. Pjesëmerrës ishin nga të gjitha trojet shqiptare të Shqipërisë Etnike si dhe diaspora e SH.B.A-ve dhe Greqia.

Qëllimi i këtij festivali ishte bashkimi i të gjithë shqiptarve në një sofër të madhe mbarëkombëtare në Malësinë e Madhe, gjegjësisht në Vitojë. Ishte qellimi i thyerjes së kufirit famëkeq që ndante trojet shqiptare. Në këtë vend shpaloseshin këngë dhe valle nga të gjitha trojet shqiptare, nga veriu, jugu, lindja dhe perëndimi. Këngët dhe vallet e artistëve shumë të talentuar ishin më të fuqishme se armët e armikut. Numri i madh shikuesëve kalonte çdo parashikim, u bë shumë madhështore aq sa serbomalazezët kishin zili dhe kërcenin deri në rrënimin e skenës mbarëkombëtare. Për fat të mirë kjo bukuri madhështore përforcoi edhe më tepër themelet e Festivalit Mbarëkombëtar. I vëndosën vulën e përjetësisë dhe pavdekshmërisë së kulturës dhe folklorit në Malësinë e Madhe. Rrjedhim i kësaj është organizimi i tretë me rradhë që do të mbahet pikërisht me datën: 20-23 gusht të vitit 2005. Të gjitha këto aktivitete kanë ndikuar pozitivisht në ringjadhjen dhe ruajtjen e kulturës, folklorit dhe kostumeve kombëtare në trojet tona shekullore.

Njëni nga sponsorët e këtij organizimi ishte Fondi Humanitar "Malësia" dhe do të citojë si dëshmi një fjali nga fjalimi im i mbajtur në fjalën e rastit të Festivalit Mbarëkombëtar "Rapsha 2005" Hot-Malësi e Madhe.

"Zonja dhe zotërinj duke përfunduar, shfrytëzoj rastin të falënderojë të gjithë bashkatdhetarët tanë të mërguar në SH.B.A dhe Europë, shoqatën joqeveritare Malësia e Madhe-Detroit, Fondin Humanitar "Malësia"- Nju Jork, Fondacionin Dedë Gjo'Luli- Nju Jork, tregëtarë dhe afaristë nga Malësia dhe Ulqini të cilët janë donatorë gjeneral të këtij manifestimi kulturor dhe kombëtar. Të nderuar pjesëmarrës, tani më mbetet të shprehi një falënderim të veçant nga zemra Fondit Humanitar "Malësia", për kontributin e dhënë pesëmbëdhjetëvjeçar në përkrahje të vendlindjes, duke ndihmuar studentët tanë me bursa studentore dhe duke përkrahur aktivitetet kulturore kombëtare.

Unë jam dëshmitar i kësaj veprimtarie të lavdishme, sepse për dy vite me rradhë, përfitova përkrahjen financjare gjatë studimeve të mija universitare në Shqipëri, gjegjësisht në Universitetin e Shkodrës "Luigj Gurakuqi". Kjo ditë është një përvjetor i begatshëm dhe tregon punën e palodhur. I gjithë aktiviteti i tyre shkon në të mirë të ruajtjes së gjuhës, kulturës dhe edukimit të brezave të ri në gjuhën amëtare. Tani më lëjoni, që si vëlla i juaji, duke u nisur nga vetja dhe të gjithë Ju të nderuar, të apelojë në angazhimin sa më të madh për ruajtjen e gjuhës, kulturës dhe atëdhedashurisë në vëndin ku jetojmë. Sejcili prej nesh është pjesë e këtij fenomeni. Të trashigojmë te brezat e rinj gjuhën tonë amëtare. Vetëm kështu do të kemi mundësi të mbijetojmë si shqiptar në këtë humnerë të asimilit që ka kapluar botën.

Vëllezër dhe motra, shfrytëzoj këtë rast që juve dhe mbarë shqiptarëve kudo që janë, t'ju uroj nga zemra dy fitoret dhe gëzimet më të mëdha të dy viteve të fundit, të shumëpritura me shekuj: 17 shkurtin 2008, pamvarësinë e Repulikës së Kosovës dhe 2 prillin 2009, anëtarësimin e Republikës së Shqipërisë në NATO. Presim, shpresojmë dhe besojmë në fitoren dhe gëzimin e tretë që do të ishte rindërtimi i Kalasë së Madhe Mbarëkombëtare, gjegjësisht bashkimin e trojeve shqiptare në Shqipërinë Etnike.

Duke përfunduar ju falënderoj përzemërsisht për vëmëndjen tuaj. Juve të gjithëve ju dëshiroj fat, paqë dhe lumturi në familjet tuaja si dhe realizimin e ëndërrave dhe planeve të jetës. Fondit Humanitar "Malësia" i uroj punë të mbarë në vitet e ardhshme në realizimin e aktiviteteve të tyre kombëtare.

Faleminderit!

Ndër aktivitet kryesore kulturore drejtpërdrejt të realizuara nga Fondi Humanitar veçojmë seminarin për nder të 10 vjetorit të vdekjes së intelektualit Gjergj Dak Gjokaj të mbajtur në dhjetor të vitit 2007.

Nga fjala përshëndetëse e kryetarit të atëhershëm të Fondit Humanitar " Malësia", z. Kolë Cacaj, veçojmë:

"Kam kënaqësinë që në emër të Fondit Humanitar “Malësia” të përshëndes dhe falënderoj pjesëmarrësit e këtij seminari me rastin e dhjetëvjetorit të vdekjes së humanistit të pashoq, profesorit të të gjithë neve, birit malësor që i mbeti besnik truallit të të parëve dhe traditës më pozitive të kombit shqiptar – Gjergj Dakut Gjokaj.

Profesori ynë, Gjergji ishte njeri i parimeve, njeri i drejtë dhe besnik, i palodhshëm dhe gjithmonë i gatshëm për t’ia shtrirë dorën njeriut në nevojë. Diaspora malësore gjithmonë ishte familje e tij e dytë. I dhembte Gjergjit përçarja që kishte diaspora në vitet e shtatëdhjeta e tetëdhjeta si pasojë e ndikimit të dorës së zgjatur të shërbimeve sekrete antinjerëzore si të UDB-së ashtu të Sigurimit. Në veçanti e pengonte atë, si arkitekt i Besëlidhjes së Malësisë së vitit 1970, fakti se në fillim disa nga malësorët e Amerikës nuk dëshironin ta pranonin Besëlidhjen si të veten.

Gjergji ishte gjithherë i mirëpritur nga diaspora, si nga të rinjtë – ish nxënësit e tij, ashtu edhe nga ata malësorët e vjetër që vuanin për çdo gurë të Malësisë. Ne kishim nderin që të ishte pjesëtarë i aktiviteteve tona të cilave u jepte gjallëri e madhështi. Ai u mundonte ta bashkonte edhe të pabashkueshmen, ta pajtonte edhe të papajtueshmen. Kishte aq energji, sa që na mbushte edhe të gjithë neve me atë energjinë pozitive që rrezatonte vet ai. Andaj, me një fjalë ne kishim nderin të jemi bashkëkohës dhe nxënës të tij. Kishim fatin që e njihnim dhe nderin që na njihte. Kujtimi i tij do të mbetet i pashlyeshëm për diasporën malësore, për hir të kujdesit që gjithmonë paraqiste për të.

Në mënyrë të veçantë falënderoj z. Fran Camaj, ligjëruesin kryesor në këtë seminar, si dhe Shoqatën Illyricumi për përgatitjen e veprës "Gjergj Gjokaj - Një jetë dhuruar Malësisë" për të cilën Fondi mbuloji shpenzimet financiare."

Aktivitet tjetër të cilin Fondi drejtpërdrejt organizoi ishte edhe promovim i romanit "Mëshira e pamëshirshme" të autorit Fran Camaj

Shkrimtari Fran Camaj, herën e fundit ne mesin e fondit ishte prezent kur rikujtuam jetën dhe veprën e profesorit të ndjerë Gjergj Dakut Gjokaj. Edhe atëherë Frani na solli libër për këtë figurë të ndritur të popullit tonë. Gjithsesi edhe më parë Fondi Humanitar "Malësia" ka pas lidhje të drejtpërdrejta më autorin, në kohën kur ai ishte në udhëheqje të shoqatës së intelektualëve "Illyricum" kur ne ndihmuam dhe veçanërisht në verën e vitit 2001 kur ne ishim sponsor i vetëm i Ditëve të Kulturës dhe të Sportit në Malësi. Nuk dëshirojmë këtu të thellohemi në historinë tonë të lidhjeve me autorin, vetëm duhet theksuar se autori përveç se merret aktivisht tash disa vite me letërsi është marrë dhe merret edhe me aktivitete të tjera kulturore të shqiptarëve në Mal të Zi e veçanërisht të malësorëve në Malësi. Nga fjala e rastit drejtuar të pranishmëve në këtë seminar të gazetarit dhe veprimtarit të dalluar të komunitetit tonë në Nju Jork z. Gjergj Ulaj veçojmë:

Vëllezër, është nder dhe kënaqësi të marrësh pjesë në një veprimtari të tillë, është vërtetë një ndjesi e bukur të mblidhesh diku me malësoret e tu e të flasësh për libra e për më tepër kur autor është një bir i maleve tona e në ato libra është vet Malësia me të mirat e të këqijat e saj, është Malësia me heronjtë e saj. Autorin e këtyre librave për herë të parë e njoha në Kojë, në fshatin tim, atë ditë kur Malësia nderoi një burrë e luftëtar, Prëtash Zekën.

Fran Camaj me llojin e tij të shkrimtarëve dhe historianëve është i njëllojtë me arkeologun, i cili nuk rresht së kërkuari nën dhe të djeshmen, qoftë kjo e lavdishme apo e mjerë. Të risjellësh në memorien tonë bëmat e paraardhësve tanë është detyrë e kujtdo e për më tepër detyrë e atyre që janë më afër letrave dhe u janë kushtuar atyre. Por ajo që e bënë Fran Camaj më të vlefshëm është fakti se ai jeton e krijon, fatkeqësisht nën pushtim.

Romani “Mëshira e pamëshirshme” për dallim nga romani “Dashuri e dhunuar” ka një natyrë tjetër, të cilin unë e quaj romani i dhimbjes, dhe është i tillë. Është e vërtetë ajo që lexojmë në faqet e këtij romani, e vërtetë irrituese, ka në të më shumë dhimbje dhe revoltë sesa dashuri, bile do të thosha se në të veç linjës së dashurisë së Palit me Bukurien, gjithçka tjetër është ar-

ratisje, dhimbje, urrejtje, reprezalje e asgjë tjetër. Është një histori e thjeshtë e një familjes sonë në Malësi e jo vetëm atje. Emigracion, larg për një jetë më të mirë, arratisje e pafund, shkretim i trojeve, tharje e lëngut jetësor të Malësisë. Gajasje e shkjaut.

Në këtë roman asgjë nuk është e sajuar, vetëm e vetëm u janë vënë personazheve emra fiktivë dhe aq. Gjithçka tjetër është realitet. Një realitet i dhimbshëm, torturues, një realitet fund e krye i ideuar dhe realizuar nga forca të errëta, armike të Malësisë e të malësorëve, forca që mundohen të destabilizojnë gjithçka shqiptare. Janë ata dy personazhe Njeriu Y dhe Njeriu X, të cilët ne i dimë që ekzistojnë, në të vërtetë disa sozi të tyre bile dhe i njohim, por nuk e di përse hezitojmë t'i demaskojmë apo dhe të

Foto nga promovimi i romanit të Fran Camaj

bëjmë dhe në atë që ata bëjnë me ne. Ata janë armiq e malësori gjithherë ka ditur si të sillet me ta. Tashmë fatkeqësisht baroti ynë është i lagur. Kemi ardhur në një fazë të tillë të urtësimit që larg o Zot mund ta quajmë dhe përulje, pa ditur se përse e kujt duhet t'i përulemi.

Në një familje malësore dy djem Toma e Prëka kërkojnë të nisen në Amerikë, dy të tjerë janë atje, Gjergji dhe Leci. Mbetet vetëm baba Marku, Lula, nëna dhe vëllai i vogël Pali që studion në Prizren, një dramë e rëndomtë dhe një itinerar i ditur me kohë, drejt Italisë e më pas në botën e lirë. Deri këtu gjithkujt i duket si diçka e lexuar më parë diku, apo dhe e jetuar, Një person, Njeriu X i pret dhe i sistemon në një kamp emigrantësh. Pas disa muajsh mbërrijnë në Detroit, atje ku gjashtë vite më parë dy vëllezërit e tyre kishin fjetur parqeve, derisa kishin hasur në Kriston, një shqiptar prej Shqipërisë së Jugut, me të cilin lidhin kumari ma vonë. Është dhe kjo një e vërtetë, ne nuk kemi organizim siç e kanë të tjera komunitete dhe autori siç duket e din një gjë të tillë. Dikur Leci aksidentalisht pret një pjesë të dorës së majtë, por ndërkohë ai dashuron një vajzë. Është njeriu Y ai që fillon të intrigojë derisa arrin t'i vrasë të dy, Lecin dhe vëllanë e Shpresës, të dashurës së tij. Kjo e fundit vetëvritet duke u hedhur nga banesa. Njeriu Y e quan vetëm fillim të tragjedisë atë që ai gatoi, por fatmirësisht e gjitha ndaloi aty - dy shtëpi të përgjakura, dy shtëpi që do të gëzonin e duhej të gëzonin. Vëllai tjetër Toma nuk mund t'i rezistojë jetës së pamoralshme dhe hyn në labirintet e drogës derisa vdes diku në Florida i droguar dhe i vetmuar. Pali vijon në linjën e tij por tashmë i vënë mbikëqyrjen e UDB-ës. Niset në Amerikë për të marrë pjesë në dasmën e Gjergjit dhe për të gjetur varrin e vëllait, Prënkes. Dikush, fantazma e gjyshit i tregon gjithçka, është kjo kleçkë që ia lehtëson rrugën autorit drejt përfundimit të linjave. Pasi gjejnë varrin e Prënkës, ndodh një tjetër aksident automobilistik. Toma nuk është më. Pali kthehet në Malësi dhe sërish është nën vëzhgimin e UDB-ës. Gjergjit i lind djalë, Leci i vogël. Ndërkohë Mark Hasi ka vdekur dhe Lula diku më vonë pasi kalon një krizë çmendurie. Pali vazhdon studimet dhe fejohet me Bukurien. Sidoqoftë në njëfarë mënyre jeta vazhdon, një trung i copëtuar e tash i ndarë më dysh, në Malësi dhe larg në Amerikë.

Të flasësh për një roman të tillë, nuk duhet të jesh njeri i letrave, për një roman të tillë secili prej nesh të pranishëm në këtë sallë mund t'i thoshte dy fjalë e më tej. Është dramë e secilit prej nesh, jemi ne në faqet e atij libri, por nuk kemi dëshirë, nuk na vjen mirë të na e kujtojë kush se çfarë kemi bërë, kë kemi lënë pas, nuk duam të na tregojë kush se Malësia është çereksuar, nuk duam, megjithëse i dimë e ndoshta dhe i njohim ata Njerëzit X dhe Y, nuk duam të na i kujtojë kush bëmat e tyre të djeshme dhe atë që mund të ribëjnë në të ardhmen. I dimë, por nuk duam të veprojmë. Jemi të mire, por jo të vendosur, jemi malësorë, por në një farë mënyre disi të tjetërsuar, flasim tepër për njëri tjetrin pas shpine, gjë që unë kurrë si dhe ju nuk e kemi vënë re te prindërit tonë. Ndoshta na ka mësuar Njeriu X apo Y.

Fran Camaj

Ndaj unë ngul këmbë në atë që Fran Camaj është malësore më i mirë se unë, ndaj unë ngul këmbë në atë që Fran Camaj e donë më fort Malësinë se unë. Dhe jo vetëm se unë.

Më pas fjalën e mori ish nxënësi dhe më vonë kolegu i Franit, ish arsimtari i Gjimnazit të Tuzit, i cili jo vetëm arsimonte nxënësit e vet profesionalisht por u ndezte edhe shpirtin patriot të tyre për vendin dhe kulturën tonë shqiptare. Nga fjala e z. Gjokë Gojçaj veçojmë:

Më vjen shumë mirë që Fondi Humanitar "Malësia", ka përfituar nga shkasi, të na mbledhë këtu, sot, për më tepër në këtë tempull të fesë e të identitetit tonë. Meqë, autorin e këtyre veprave që po e promovojmë para publikut tonë këtu, e kemi në mesin tonë, le ta përshëndesim dhe përgëzojmë publikisht, për punën e tij të bukur, jo vetëm në fushën e artit letrar, por edhe në atë të edukimit, në gazetari, publicistikë e aktivitete tjera, ku ka marrë dhe gjithnjë merr pjesë edhe sot. Në vitin shkollor 1963/64, Frani, pat mbaruar në Arzë shkollën fillore, e menjëherë pas, regjistrohet në Shkollën Normale në Prizren. Normalja, ishte një shkollë pesëvjeçare, që nxirrte kuadro për ciklet e ulëta të mësuesisë. Ndërsa, tërë kohën, po punonte si mësues, në vitin 1971, e mbaroi edhe Shkollën e Lartë Pedagogjike, dega-Gjuhë e Letërsi Shqipe, kurse në vitin 1976, mbaron edhe studimet universitare, nga e njëjta lëmi, pranë Fakultetit Filozofik të Prishtinës, të cilat i mbaron me suksese shumë të larta. Gjatë katër viteve të ardhshme, konsekutive, pikërisht deri më 1980, Frani do të punojë si profesor në Gjimnazin e Tuzit, prej kur, pastaj, nxënë punë të re - në gazetari.

Fran Camajn, e takova për të parën herë në detyrën e mësuesit. Ai, sapo kishte mbaruar Normalen, e unë sa kisha filluar klasën e pestë fillore në Arzë. Nevojat për njerëz të arsimuar, në atë kohë dhe përgatitja e tij absolute për mësimdhënie, e mirëpritën punësimin e tij të parë, për më shumë, kur edhe po fuste themelet e një punëtori të vërtetë të arsimit, një edukatori, didaktiku e metodisti të dalluar, tipare të cilat, padyshim do të lënë kujtime të pashlyeshme te nxënësit, prindërit e tyre, shokët dhe kolegët e punës. Fillimisht, si mësues, dha lëndët: Biologji, Kimi, Njohuri Natyre, Edukatë fizike, e pastaj edhe lëndën e tij më të dashur – Gjuhën dhe Letërsinë Shqipe.

Në orën e parë të lëndës Njohuri Natyre, u gjetëm ballë për ballë më mësuesin e ri, atëherë-njëzetvjeçar. Tha, që nuk do e fillonte karrierën e mësuesit, aq herët, po mos të ishin sfidat e shumta me të cilat duhej përballur pa humbur kohë. U punësua për të ndihmuar familjen e vet, meqë, tre nga vëllezërit e tij, asokohe, u nisën për në kampet e Italisë, me destinacion Amerikën, kurse vëllai Paloka gjendej në Prizren duke ndjekur Gjimnazin. Njëkohësisht edhe vëllai dhe motra e vogël shkonin në shkollën fillore. Megjithatë, krahas punës, Frani, vazhdoi shkollimet e mëtejme me korrespondencë, derisa i mbaroi të gjitha me suksese të larta dhe në afat rekord. Fran Camaj, bënë pjesë në kategorinë e atij grupi pedagogesh, që u bëri ballë gjithë ngarkesave që sillte me vete sistemi i shkollimit shqip në Mal të Zi, ku mësimi i kulturës dhe frymës kombëtare, lejohej nga ana e regjimit, vetëm aq sa lëshonte (siç thuhet) "veshi i gjilpërës". Përkitazi me këtë, në orën e tij mësimore, mësohej rrjedhshëm Gjuha Shqipe, siç mësohej në Tiranë dhe Prishtinë, ndërsa letërsia e shkrimtarëve patriotë, të rilindjes shqiptare, ishte ajo që u mësohej nxënësve më me dashuri, por edhe u kërkohej më së shumti. Në këtë lëmi, Frani ishte mjaft "i rreptë" dhe maksimalist.

Gjatë tërë karrierës së tij në procesin e arsim–edukimit, si në Arzë, ashtu edhe në Tuz, Fran Camaj shpaloste aftësitë e tij edhe në aktivitete jashtëmësimore, ku organizonte kuize e gara midis grupeve e paraleleve të shkollës, për të ngjallur më shumë frymën e konkurrencës kreative midis tyre. Ka bërë skenarë, regji dramash e komedish, ka përgatitur recitale, e tjera, të cilat gjithmonë nxënësit i luanin dhe ekzekutonin në cilësinë më të lartë. Më duhet të veçoj edhe këtë fakt: nxënësit, që (siç thuhet), kishin kaluar "nëpër duart" e Franit, dukeshin më të dalluar dhe të binin në sy për aftësitë dhe përvojat e asimiluara nga lënda e

tij, krahasuar me të tjerët që i mësonte dikush tjetër. Madje, edhe studentët malësorë që studionin Gjuhë e Letërsi, në Kosovë, shikoheshin me më konsideratë, për faktin se, profesorët e atjeshëm e njihnin, ose kishin dëgjuar për Franin, si një edukator e arsimtar të mirëfilltë. Fran Camaj, thotë: "E kam dashtë arsimin, më shumë se çdo gjë tjetër". Kurrë, problemet e tij private, s`kanë mundur të reflektohen në punën me nxënës dhe po të ndodhej në situata të shqetësuara, kurrë nuk do t'i pyeste nxënësit për nota, siç mund të bënin disa tjerë, që mund ta përdornin notimin, si një instrument disiplinimi, metodë kjo e papranueshme për pedagogjinë (megjithëse, them, në orën e tij, kurrë nuk ndodhte të prishej rëndi). Franin, e interesonte ajo që e di dhe se si e di,e jo ajo çka nuk e di nxënësi, dhe për çudi, e mbante mënd notën e secilit nxënës, si me gojë, ashtu edhe me shkrim. Hartimit me shkrim i jepte një rëndësi të veçantë. Po qe se nxënësi bënte një hartim të mirë, hidhte çdo dyshim për aftësitë e tij (edhe nëse kishte notën e dobët me gojë), sepse, mu aty Ai, zbulonte aftësitë krijuese të tij.

Nga viti 1980, Frani kalon në punë të re, të një natyre tjetër, pikërisht në gazetari. Fillimisht, punon si spiker e redaktor i programit shqip të Radio Titogradit (të atëhershëm), sot Radio shtetërore e Malit të Zi. Nga viti 1988, kalon në vendin e redaktorit përgjegjës të Televizionit të Malit të Zi, për programin në gjuhën shqipe, ku punon edhe sot.

Nuk duhet harruar fakti se vitet e 80-ta, janë vitet më të vështira, për edukimin dhe arsimimin shqip në Mal të Zi. Lëvizjet asokohe në Kosovë, sollën një reaksion të tërbuar të pushtetit ndaj çdo gjëje që ishte shqiptare. Shkollat shqipe mbetën pa tekste e libra, qe deri atëherë vinin nga Kosova. Për të mbushur sadopak në atë depresion të krijuar, Fran Camaj, me të ndjerin Gjekë Gjokaj, hartuan Abetaren e parë, qe do të jetë edhe teksti i parë, origjinal, në gjuhën shqipe, në Mal të Zi, i një destinacioni të tillë. Më vonë, Frani, së bashku me të ndjerin Gjergj Gjokaj, hartojnë edhe një libër leximi për klasën e tetë të emëruar Rreze, ku të dy këta libra të përmendur, përdoren edhe sot në shkollat shqipe në Mal të Zi.

Fran Camaj është një figurë publike e dalluar dhe e respektuar, jo vetëm në Malësi e më gjerë, por edhe këtu ndër ne, në diasporë. Ai shquhet kudo, jo vetëm si mësues, arsimtar e pedagog i spikatur që ishte, por edhe aktivist i aftë, i zoti, i thjeshtë e modest, në cilëndo cilësi, qoftë si anëtarë, qoftë edhe si drejtues i disa shoqatave e asociacioneve, që veprojnë në Malësi. Spikatet gjithashtu edhe si atdhetar i vërtetë e realist, duke ushtruar detyrën me profesionalizëm aty ku i nevojitej më së shumti vendit dhe popullit tonë shqiptar në Mal të Zi.

Fran Camaj deri tani ka botuar veprat: "Rruga e pamëshirshme", roman (2004), "Dashuri e dhunuar", roman (2006), "Kohët flasin", përmbledhje punimesh publicistike (2007) dhe "Mëshira e pamëshirshme", roman (2008).

Fondi Humanitar "Malësia" financoi seminarin për nder të 100 vjetorit të alfabetit të Gjuhës Shqipe.

Shoqata "TEUTA" me kryetarin e saj Marjan Lulgjuraj uron të gjithë shqiptarëve gëzuar 100-vjetorin e Alfabetit të Gjuhës Shqipe

Duke përshëndetur të pranishmit në darkën tuaj për nder të 15 vjetorit të themelimit të Fondit Humanitar "Malësia", këtu përmes faqeve të Revistës suaj dëshiroj të uroj 100-vjetorin e Alfabetit të Gjuhës Shqipe gjithë shqiptarëve kudo që ata ndodhën e posaçërisht shqiptarët e Malit të Zi. Shoqata "TEUTA" me datën 8 nëntor 2008 organizoi një tubim jubilar në QKI "Malësia" në Tuz për këtë përvjetor të rëndësishëm në historinë e shqiptarëve, histori e cila i vuri themelet bazë të një populli.

Në këtë tubim jubilar morën pjesë edhe profesorët e nderuar të Universitetit të Shkodrës "Luigj Gurakuqi" prof. dr. Tomor Osmani, prof.as. dr. Tefë Topalli dhe dr. Mimoza Priku, të cilët te pjesëmarrësit sollën informacion lidhur me Kongresin e Manastirit që u mbajt më 14 deri 22 nëntor 1908 në Manastir, gjithashtu u fokusuan te intelektualët e veriut në ndihmesën që i dhanë për këtë arritje me vlera mbarëkombëtare, e njëri ndër ta ishte edhe at Gjergj Fishta, veprimtaritë e të cilit na i solli Dr. Mimoza Priku. Prof. dr. Tomor Osmani ligjëroi për Alfabetin e Gjuhës Shqipe dhe Kongresin e Manastirit, ndërsa prof. as. dr. Tefë Topalli u mor me ndihmesën e pararendësve të veriut të Rilindjes Kombëtare për Alfabetin e Shqipes.

Unë si kryetar i kësaj shoqate me kënaqësinë më të madhe u ngjita në foltore të hapi manifestimin dhe të fokusohem në temën e këtij jubileu, dhe njëkohësisht shpreha kënaqësinë për privilegjin që mu dha të drejtohem në këtë tubim me rastin e përvjetorit të 100-të të Alfabetit të Gjuhës Shqipe. Është hera e parë që në Tuz të shprehim respektin tonë të thellë për të gjithë ata që u mblodhën në Manastir dhe vendosën bazën e alfabetit tonë të unifikuar si dhe të reflektojmë të gjithë së bashku për këto vite të kaluara, ku mbi bazën e këtij alfabeti u ndërtuan vlera dhe të arritura të tjera që garantojnë qëndrueshmëri kulturore kombëtare për ne shqiptarët. Unifikimi dhe kodifikimi i alfabetit të shkencës gjuhësore shqipe është vizioni i parë i inteligjencës shqiptare për gjallërimin dhe vitalizimin e gjuhës shqipe, artikulimin e vlerave kulturore dhe shpirtërore.

Dua të falënderojë edhe përmes faqes suaj një tërësi mediesh nga Mali i Zi dhe nga Shqipëria që përcollën këtë tubim jubilar, dhe në veçanti falënderoj Fondin Humanitar "MALËSIA" nga Nju Jorku i cili ishte sponsor i këtij manifestimi me përmasa mbarëkombëtare.

Marjan Lulgjuraj
Kryetar i shoqatës "TEUTA"

Fondi Humanitar "Malesi" ka ndihmuar financiarisht organizatorin e Festivalit "Rapsha 2005".

Në këtë festival morën pjesë një numër i madh shoqatash kultoro-artistike si nga vendi dhe diaspora, të cilat mbushën Malësinë me tinguj të ëmbël muzikor të shoqëruar me zërin po aq të ëmbël të gjuhës shqipe.

Festivali Mbarëkombëtar Folklorik "Rapsha'

A R S I M

Pozita edukative dhe arsimore e shqiptarëve në Mal të Zi

Prof. dr. David Kalaj

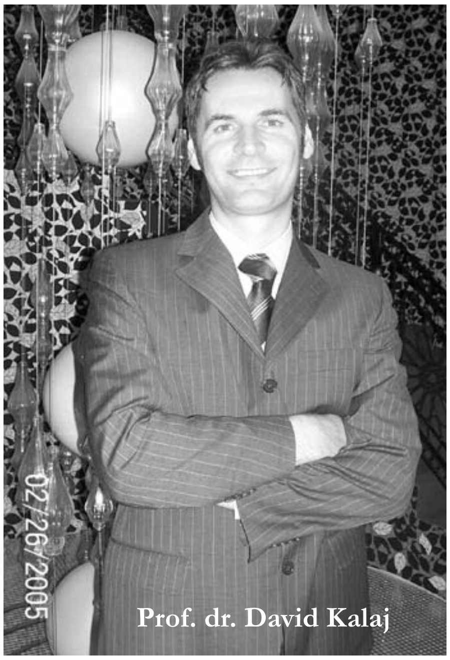

Prof. dr. David Kalaj

Bashkatdhetar të nderuar,

Është kjo hera e dytë që ndodhem në Shtetet e Bashkuara të Amerikës, dhe hera e parë që marr pjesë në një manifestim të diasporës. Ndjehem shumë i lumtur që ndodhem midis jush, dhe është një kënaqësi e veçantë t'ju drejtohem. Dua të ceki faktin se kur e mora ftesën tuaj, më preokupuan disa emocione dhe mendime, duke ia parashtruar vetes pyetjen, se çfarë interesante ka për t'u thënë një matematikan. Përkundër herës së parë, kur e vizitova Nju Jorkun, dhe pata një kumtesë në një konferencë matematike në të cilën iu drejtova kolegëve nga profesioni, këtu po ju drejtohem juve vëllezër e motra, shokë e dashamirë, sikur të isha në shtëpinë time.

Jemi bashkuar këtu të kremtojmë jubileun e rëndësishëm të Fondit Humanitar "Malësia". Ky fond u themelua në vitin 1994, si rezultat i vullnetit të mirë të bashkatdhetarëve tonë, në diasporë, gjegjësisht në Nju Jork, me qëllim të pasurimit dhe avancimit të kulturës, arsimit, politikës dhe ekonomisë së shqiptarëve në Mal të Zi, e në veçanti në trevat e Malësisë. Një ndër qëllimet kryesore të fondit, që ishte atëherë dhe vazhdon të jetë edhe sot është mbursimi i studentëve. Në vitin 1994 isha në vitin e tretë të studimeve, kur u "njoftova" me Fondin Humanitar "Malësia". Formimi i këtij fondi, ishte një ngjarje e madhe për ne studentët në atë kohë. Mendoj se atëherë ishte numri minimal i studentëve malësorë që studionin (një fakt shumë alarmant). Më duhet të shtojë faktin se, unë isha një ndër laureatët e parë të kësaj burse. Kam dëshirë të falënderoj Tomë Camaj, të cilin e njoftova atëherë, dhe i cili na sjelli bursën, si dhe të gjithë ata që dhanë kontributin e vetë të madh apo të vogël në ekzistencën e këtij fondi për 15 vite me radhë, një jubile përnjëmend për lëvdatë. Ky fond, përveç tjerash, ka ndihmuar, mos të them se i ka shkolluar, një numër të konsiderueshëm të studentëve nga Malësia. Tani numri i studentëve që studiojnë në Malësi është i madh. Ndoshta disa herë më i madh se në kohën kur studioja unë. Me siguri se në rrethana të tilla, fondi ballafaqohet me sfida më të mëdha.

Për ata që nuk më njohin, po jap një biografi të shkurtër. Shkollën fillore dhe të mesme e kam përfunduar në Tuz, Malësi, studimet universitare ne degën e matematikes i mbarova ne Podgoricë, përkundër dëshirës sime që të studioj në Prishtinë ku kisha regjistruar fakultetin e elektroteknikës. Mirëpo për shkaqe të cilat ju mire i dini, ajo kohe përkonte me kohen kur pushteti i Serbisë abuzonte me sistemin arsimor shqip në Kosovë, dhe si rrjedhojë dëshirat e mija mbetën të parealizuara sa i përket kësaj dege. Studimet e mia kane vazhduar në Beograd, ku kam marr titullin magjistër dhe pastaj doktor i matematikës. Aktualisht jam profesor i matematikës, më saktësisht analizës matematike, në Universitetin e Malit të Zi në Podgoricë. Gjithashtu jam edhe dekan në degën e Programit studimor për arsimimin e mësuesve në gjuhën shqipe, pranë këtij universiteti.

Jam shumë i nxënë me punë shkencore, punë e cila më ka hapur derën në një botë shumë misterioze, dhe shpeshherë imagjinare. Ne matematikanët, nganjëherë kemi epitet të njerëzve të çuditshëm, pikërisht për shkak të faktit, se aplikimi i matematikës moderne është shumë larg jetës së përditshme. Shkenca e matematikës, kërkon një angazhim maksimal dhe një sakrificë, që ndoshta nuk lejon shumë hapësirë për veprimtari në fusha të tjera, që pritet prej një intelektuali të mirëfilltë, posaçërisht kur ndjehet një deficit i tyre. Sidoqoftë më duhet të shtoj faktin se në këtë lëmi ndihëm më komod sesa diku tjetër.

Në vitin 2004, në bashkëpunim me Konsullin Amerikan në Podgoricë, dhe me rektorin e atëhershëm, themeluam Fakultetin e mësuesisë në gjuhën shqipe, udhëheqës i të cilit jam unë. Kisha kënaqësi të veçantë që mora pjesë në një vepër të tillë, që mund ta ceki si kontributin e parë të drejtpërdrejtë për popullin të cilit i takoj. Ky është institucioni i parë i lartë në gjuhën

shqipe në Mal të Zi.

Në trevat etnike në Mal të Zi ekzistojnë 12 shkolla fillore, dhe 4 shkolla të mesme. Ato i frekuentojnë përafërsisht 4500 nxënës. Formalisht, tani ekzistojnë të gjitha premisat për një shkollim të mirëfilltë në gjuhën shqipe. Duke shtuar këtu faktin e hapjeve të kufijve me shtetet etnike Shqipëri dhe Kosovë, mendoj se formalisht, një nxënës shqiptar në Mal të Zi ka një perspektivë të mirë për arsimim adekuat. Mirëpo, mendoj se niveli i dijes, që posedon një nxënës, mbas përfundimit të shkollave tona, apo fakulteteve, ka pësuar një ngecje evidente, edhe krahas zhvillimeve teknologjike dhe informatike bashkëkohore. Dëshiroj të besoj se ky problem është rezultat i tranzicionit i cili po zgjat tepër shumë për ne.

Një ndër problemet kyçe të arsimit, rezultat i të cilit janë problemet e porsapërmendura, është kuadri edukativo-arsimor. Kuadri është i nevojshëm jo vetëm në arsim, por edhe në politikë, në ekonomi, në drejtësi, në bujqësi, në mjekësi, në ndërtimtari etj. Në Malësi kemi deficit të përgjithshëm në këto fusha që i përmenda.

Edhe fakulteti ynë (Fakulteti i mësuesisë) ballafaqohet me një problem permanent, me mungesë të kuadrit. Në degën tonë, një pjesë e konsiderueshme e profesorëve, vijnë nga Shkodra, disa të tjerë nga Prishtina, kurse një pjesë syresh janë nga Mali i Zi. Kemi prodhuar deri tani 20 mësues të diplomuar, dhe mendoj se këta të rinj do të përmirësojnë gjendjen aktuale kritike në arsim fillestar në trevat shqiptare në Mal të Zi (Malësi, Ulqin, Plavë...). Disa nga ato diploma që i kemi dhënë janë më të merituara se disa të tjera. Në cilin kuptim të merituara? Mendimi im është, se mbas një diplome duhet të ekzistojë përafërsisht aq dije sa qëndron mbas një diplome në botën e zhvilluar (Evropë, Amerikë). Fakulteti ka qenë, fryt i projektit të shoqatës intelektuale ILLYRIKUM, me qëllim të renovimit të infrastrukturës kuadrovike të shkollave fillore me mësim në gjuhën shqipe në Malin e Zi.

Do të vazhdojmë të prodhojmë një numër të konsiderueshëm të diplomave, ndoshta më shumë sesa nevojitën, nganjëherë edhe si rezultate të pretekstit se "është patriotike" nëse bëjmë lëshime, siç kam pas rast të dëgjoj nga disa kolegë. Sidoqoftë, ata studentë të cilët dëshirojnë të studiojnë, mendoj se kanë para tyre një mundësi të tillë.

Në kohë të fundit, numri i studentëve të kësaj dege në gjuhën shqipe është zvogëluar, dhe ideja është që të transformohet në një degë tjetër të ngjashme, mirëpo këtu duhet një punë, e cila nuk është e lehtë.

Më lejoni që për në fund të jap një vlerësim mbi premisat e zhvillimit të mirëfilltë të Malësisë dhe trevave të tjera me shqiptarë.

1. Arsimim dhe edukim i mirëfilltë dhe punë serioze e çdo individi në lëmin e vetë,
2. Afirmimi i plotë i identitetit nacional, si popull autokton,
3. Ndalimi i shpërnguljes masovike, dhe përgatitja e kushteve të rikthimit të atyre, të cilët janë shpërngulur përkohësisht nga Malësia, duke kyçur këtu edhe përforcimin e lidhjeve me diasporën në të gjitha sferat,
4. Përfaqësimi në pozitat politike të udhëheqjes dhe organizatave përkatëse nga personat adekuatë.

Po përfundoj këtë kumtesë, duke i uruar "Fondit Humanitar Malësia" këtë përvjetor, dhe duke i dëshiruar një punë të mbarë, në rrugën humane të tij, sidomos në fushën e bursave të studentëve shqiptarë, me dëshirë që këta studentë ta arsyetojnë këtë me veprimtarinë e tyre profesionale. Falëmnderit në vëmendje!

Aktiviteti i Fondit Humanitar "Malësia" në arsim gjatë 5 viteve të fundit

Në revistën e vitit 2004, revistë të cilën e publikuam me rastin e 10 vjetorit të Fondit Humanitar, ne kemi bërë një pasqyrim historik të aktivitetit tonë në arsim, duke i kushtuar një vend të posaçëm programit arsimor të Fondit për studentët shqiptar. Duke mos dashur të përsërisim quod heri diximus, ju jeni të lutur që të shfletoni revistën e mëparshme apo të shfletoni faqet tona të internetit në mënyrë që të keni një pasqyrë historike të programit arsimor të Fondit Humanitar "Malësia".

Gjatë 5 vjeçarit të kaluar në kemi pasur 213 kandidatë për bursë të Fondit Humanitar "Malësia", prej të cilëve rreth 59% kanë pas aplikim të suksesshëm për bursë. Në njërën anë Bursa jonë ka pas ndikim pozitiv në studentët shqiptar të Mal të Zi, duke rritur numrin e përgjithshëm të studentëve që vijojnë studimet në qendrat universitare shqiptare, por në anën tjetër ajo nuk është paraqit shumë efikase në avancimin e suksesit studimor të vet studentëve përkundër lehtësimit të kushteve të studimit të studentëve, si edhe të mos diversifikimit të profilit studimor sa i përket larmisë së degëve studimore të preferuara nga studentët. Fondi Humanitar në kushte të tilla ishte i detyruar që brenda mundësive t'i përgjigjet kërkesave të kohës, në mënyrë që çështjet e mësipërme të adresohen duke u bërë prioritet kryesor i programit të arsimit. Ne këtë aspekt Fondi në fillim të këtij viti ka aprovuar kushtet shtesë konkurruese për bursë studentore të cilat besojmë se me kohën do të ndikojnë pozitivisht jo vetëm në suksesin studimor por edhe çka është më me rëndësi në diversifikimin e degëve studimore të vet studentëve duke plotësuar nevojat kuadrovike arsimore për sa u përket shqiptarëve në Mal të Zi, respektivisht rajonit të Malësisë.

Sa më poshtë ju mund të lexoni studentët bursistë gjatë 5 viteve të fundit.

VITI AKADEMIK 2008-2009

1. Agron Luigj Dushaj Universiteti "Luigj Gurakuqi"
2. Ajeta Beqri Gjokaj Universiteti i Malit të Zi" (Mësuesi)
3. Albert Lucë Camaj Universiteti i Malit të Zi" (Mësuesi)
4. Aldita Brahim Dukaj Universiteti i Prishtinës
5. Ana Kolë Vulaj Universiteti "Luigj Gurakuqi"
6. Anita Nrekë Dreshaj Universiteti i Malit të Zi (Mësuesi)
7. Besa Omer Gjokaj Universiteti i Prishtinës
8. Driton Nikollë Lucgjonaj Universiteti i Malit të Zi (Mësuesi)
9. Driton Pashk Junçaj Instituti "Vojo Kushi" Tiranë
10. Driton Pashk Sinishtaj Universiteti Europian i Tiranës
11. Ilir Nua Sinishtaj Universiteti i Prishtinës
12. Ivan Mark Ivanj Universiteti i Malit të Zi (Mësuesi)
13. Kujtim Prelë Gjolaj Universiteti i Malit të Zi (Mësuesi)
14. Lindita Ali Dukaj Universiteti i Prishtinës
15. Lindon Lekë Dedivanaj Universiteti "Luigj Gurakuqi"
16. Luigj Nikollë Dukaj Universiteti i Malit te Zi (Mësuesi)
17. Marina Nua Ujkaj Universiteti "Luigj Gurakuqi"
18. Marjan Gjon Lulgjuraj Universiteti "Luigj Gurakuqi" Shkodër
19. Mark Pashk Lucgjonaj Universiteti i Prishtinës
20. Monika Nosh Margilaj Universiteti Europian Amerikan
21. Nikolle Lucë Junçaj Universiteti i Malit të Zi (Mësuesi)
22. Shtjefen Kolë Gjonaj Universiteti i Malit të Zi (Mësuesi)
23. Simon Kolë Ivezaj Instituti "Vojo Kushi" Tiranë
24. Teuta Hajdar Gjokaj Universiteti i Malit të Zi (Mësuesi)

25. Toni Gjekë Ujkaj Universiteti "Luigj Gurakuqi" Shkodër
26. Toni Gjergj Gjurashaj Universiteti i Malit të Zi (Mësuesi)
27. Valento Nikollë Dushaj Universiteti i Malit të Zi (Mësuesi)
28. Verë Tome Gjonaj Universiteti i Malit të Zi (Mësuesi)

VITI AKADEMIK 2007-2008

1. Agim Sinishtaj Universiteti i Malit të Zi (Mësuesi)
2. Agron Luigj Dushaj Universiteti Luigj Gurakuqi”
3. Aldita Dukaj Universiteti i Prishtinës
4. Anita Dreshaj Universiteti i Malit të Zi (Mësuesi)
5. Antonetë N. Dreshaj Universiteti i Prishtinës
6. Dalila Lulash Sinishtaj Universiteti i Tiranës
7. Drite Zef Berishaj Universiteti i Malit të Zi (Mësuesi)
8. Driton Lekë Dedivanaj Universiteti “Luigj Gurakuqi” Shkodër
9. Ilir Nua Sinishtaj Universiteti i Prishtinës
10. Irfan Xhemal Daci Universiteti i Prishtinës
11. Ivan M. Ivanaj Universiteti i Malit të Zi (Mësuesi)
12. Leon M. Lucaj Universiteti i Malit të Zi i Mësuesi
13. Lilana Nikë Lekocaj Universiteti i Malit të Zi (Mësuesi)
14. Lindita Ali Dukaj Universiteti i Prishtinës
15. Marash Nikollë Dukaj Universiteti i Malit të Zi (Mësuesi)
16. Marina N. Ujkaj Universiteti “Luigj Gurakuqi” Shkodër
17. Marjan Gj. Lulgjuraj Universiteti “Luigj Gurakuqi” Shkodër
18. Mark P. Lucgjonaj Universiteti i Prishtinës
19. Martin Gjeto Lulgjuraj Universiteti i Malit të Zi (Mësuesi)
20. Murvetë Isaja Beqaj Universiteti i Prishtinës
21. Nikollë Lucë Junçaj Universiteti i Malit të Zi (Mësuesi)
22. Nua M. Camaj Universiteti i Malit të Zi (Mësuesi)
23. Shtjefen Kole Gjonaj Universiteti i Malit të Zi (Mësuesi)
24. Toni Gjekë Ujkaj Universiteti “Luigj Gurakuqi” Shkodër
25. Veton Vasel Berishaj Universiteti "Luigj Gurakuqi"
26. Kolë N. Dedivanaj Universiteti i Malit të Zi (Mësuesi)

VITI AKADEMIK 2006-2007

1. Enisa Halit Beqaj Universiteti i Prishtinës
2. Gëzim Fran Berishaj Universiteti i EJL
3. Valentin Lucë Camaj “Luigj Gurakuqi” Shkodër
4. Afrodita Nikollë Gojcaj Universiteti i Prishtinës
5. Leze Gjelosh Gojcaj “Luigj Gurakuqi” Shkodër
6. Leonard Pjetër Gorvokaj “Luigj Gurakuqi” Shkodër
7. Alen Vasel Gjokaj “Luigj Gurakuqi” Shkodër
8. Enes Elez Gjokaj Universiteti i Tetovës
9. Hysein Selim Gjokaj Universiteti i Tetovës
10. Mirella Hasan Gjokaj Universiteti i Prishtinës
11. Tomë Gjelosh Gjeloshaj Universiteti i Tiranës
12. Driton Pashk Junçaj Instituti “Vojo Kushi”
13. Gjergj Kolë Junçaj Universiteti i Prishtinës

14. Mark Pashk Lucgjonaj Universiteti i Prishtinës
15. Marjan Gjon Lulgjuraj "Luigj Gurakuqi" Shkodër
16. Hamid Fadil Medgjonaj Universiteti i Prishtinës
17. Admir Kadrija Nikaj Universiteti i Prishtinës
18. Anton Vasel Sinishtaj Universiteti i Prishtinës
19. Dalila Lulash Sinishtaj Universiteti i Tiranës
20. Murvetë Isaja Beqaj Universiteti i Prishtinës
21. Antonetë Nush Dreshaj Universiteti i Prishtinës
22. Lindita Ali Dukaj Universiteti i Prishtinës
23. Fahreta Shuq Gilaj Universiteti i Prishtinës
24. Besa Omer Gjokaj Universiteti i Prishtinës
25. Simon Kolë Ivezaj Instituti "Vojo Kushi" Tiranë
26. Aldita Brahim Dukaj Universiteti i Prishtinës

VITI AKADEMIK 2005-2006

1. Admir Kadria Nikaj Universiteti i Prishtinës
2. Afrodita Nikollë Gojcaj Universiteti i Prishtinës
3. Agron Luigj Dushaj "Luigj Gurakuqi" Shkodër
4. Alberto Ismail Kajoshaj Universiteti i Tiranës
5. Albijan Vasel Sinishtaj Universiteti i Prishtinës
6. Alen Vasel Gjokaj "Luigj Gurakuqi" Shkodër
7. Barbana Nail Draga Universiteti i Tiranës
8. Dalila Lulash Sinishtaj Universiteti i Tiranës
9. Enes Elez Gjokaj Universiteti i Tetovës
10. Gëzim Fran Berishaj Universiteti i EJL në Tetovë
11. Gjon Palokë Berisha "Luigj Gurakuqi" Shkodër
12. Hamid Fadil Medgjonaj Universiteti i Prishtinës
13. Ilir Hajdar Gjokaj Universiteti i Prishtinës
14. Iliriana Met Gjoni Universiteti i Tiranës
15. Leonard Pjetër Gorvokaj "Luigj Gurakuqi" Shkodër
16. Leze Gjelosh Gojcaj "Luigj Gurakuqi" Shkodër
17. Lindon Lekë Dedivanaj "Luigj Gurakuqi" Shkodër
18. Luljeta Zenel Avdija "Luigj Gurakuqi" Shkodër
19. Marjan Gjon Lulgjuraj "Luigj Gurakuqi" Shkodër
20. Mark Kolë Junçaj Universiteti i Prishtinës
21. Mark Pashk Lucgjonaj Universiteti i Prishtinës
22. Merita Lukë Gjokaj Universiteti i Prishtinës
23. Tomë Gjelosh Gjeloshaj Universiteti i Tiranës
24. Valentin Lucë Camaj "Luigj Gurakuqi" Shkodër
25. Vinko Nua Nikprelaj "Luigj Gurakuqi" Shkodër

Viti akdemik 2004-2005

1. Enisa Halit Beqaj Universiteti i Kosovës
2. Gëzim Fran Berishaj Universiteti i Tetovës
3. Emin Bajri Cunmulaj Universiteti i Kosovës
4. Stakë Mark Dushaj Universiteti i Tiranës
5. Mensur Mehmed Gilaj Universiteti i Kosovës
6. Afrodita Nikollë Gojcaj Universiteti i Kosovës

7. Leze Gjelosh Gojcaj "Luigj Gurakuqi" Shkodër
8. Tomë Gjelosh Gjeloshaj Universiteti i Tiranës
9. Alen Vasel Gjokaj "Luigj Gurakuqi" Shkodër
10. Enes Elez Gjokaj Universiteti i Tetovës
11. Ilir Hajdar Gjokaj Universiteti i Kosovës
12. Pranverë Lukë Gjokaj Universiteti i Kosovës
13. Gjergj Kolë Junçaj Universiteti i Kosovës
14. Mark Kolë Junçaj Universiteti i Kosovës
15. Toni Gjokë Lulgjuraj Universiteti i Kosovës
16. Hamid Fadil Medgjonaj Universiteti i Kosovës
17. Admir Kadri Nikaj Universiteti i Kosovës
18. Agim Lucë Sinishtaj "Luigj Gurakuqi" Shkodër
19. Dalila Lulash Sinishtaj Universiteti i Tiranës
20. Edmond Kolë Ujkaj Universiteti i Kosovës

P O L I T I K Ë

Në rrafshin politikë kombi shqiptarë gjatë këtij 5 vjeçari të kaluar ka përjetuar dy gëzime të mëdha: 1) Pavarësinë e shumëpritur dhe të shumëmerituar të Kosovës më 17 shkurt 2008 dhe 2) Inkuadrimin e shtetit Shqiptar në Aleancën e Atlantikut të Veriut (NATO).

Në anën tjetër më 21 janar 2006 vdiq presidenti Ibrahim Rugova, humanisti, liridashësi, letrari, politikani, strategu i shtetit të ri të Kosovës, pavarësinë e së cilës nuk arriti ta shijonte, por për të cilën edhe në momentet më të vështira nuk e humbi shpresën. Kryetari i atëhershëm i Fondit Humanitar "Malësia" Vasel Ulaj, në kuadër të një delegacioni amerikan ku në të cilin kishte përfaqësues të kongresit amerikan si edhe përfaqësues të shoqatave dhe organizatave joqeveritare, mori pjesë, dhe u pritën zyrtarisht nga autoritet kosovare, në dhënien e nderit të fundit të presidentit Rugova.

Fondi Humanitar "Malësia" ka një bashkëpunim të shkëlqyer me organizata tjera shqiptare dhe veçanërisht me shoqatën "Malësia e Madhe" dhe Shoqatën "Dedë Gjo'Luli". Me organizatën e parë kemi bërë të mundur pajisjen e Shkollës së Mesme në Tuz me orendi të reja shkollore dhe pajisje mësimore për vet nxënësit e kësaj shkolle.

Po ashtu, në bashkëpunim me këtë organizatë kemi bërë të mundur vizitën e Kryebashkiakut të Roçester Hillsit, nga shteti Miçiganit, Malësisë gjatë muajit gusht të vitit të kaluar.

Shkolla e Mesme në Tuz

Me shoqatën "Dedë Gjo'Luli" tradicionalisht tashmë organizojmë kremtimin e Kryengritjes së "Malësisë" së vitit 1911 në krye me patriotin Dedë Gjo' Luli.

Fondi Humanitar "Malësia" i është përgjigj pozitivisht kërkesave nga ana e asociacionit "Alternativa Shqiptare" për të ndihmuar financiarisht mitingjet në Tuz me kërkesat legjitime që Tuzit, respektivisht Malësisë, t'i rikthehet statusi i komunës së mëvetësishme.

Nga Fondi Humanitar "Malësia" nuk kanë munguar as apele të njëpasnjëshme në prag të zgjedhjeve parlamentare në Mal të Zi.

Apel drejtuar elektoratit shqiptar në Mal të Zi

6 shtator 2006

Të nderuar vëllezër dhe motra shqiptar: Fondi Humanitar “Malësia” në mileniumin e tretë është paraqitur me tri deklarata të cilat kishin të bënin me zhvillimet politike në rajonet ku jetojnë shqiptarët në Mal të Zi, të cilat pak a shumë ishin karakter dirigjues në çështjen të cilën ato adresonin dhe pikërisht kishin të bënin me zgjedhjet e parakohshme parlamentare të vitit 2001 dhe vitit 2002 si edhe Apelit tonë të vitit të kaluar në lidhje riinstitucionalizimin e Komunës së Pavarur të Malësisë, në të cilat ne jemi shprehur në mënyrë eksplicite mbi dëshirat tona, duke u bazuar sipas besimit tonë në dëshirat dhe vullnetin politik tuaj, duke inkurajuar në këtë mënyrë elektoratin shqiptar që të votojë “gjakun” dhe përfaqësuesit e vet autentik shqiptar.

Ne edhe me këtë rast, në prag të zgjedhjeve parlamentare dhe lokale të 10 shtatorit nuk kemi mundur të qëndrojmë anash por jemi munduar të përkrahim edhe financiarisht ato forca politike shqiptare të cilat na janë drejtuar për ndihmë dhe të cilave u dëshirojmë t’u shprehim dëshirat tona për një sukses sa më të bindshëm në zgjedhjet parlamentare dhe lokale duke uruar njëherazi edhe popullin shqiptar në zgjedhjen e tij e cila besojmë se nuk do të jetë në dëm të interesave tona kombëtare në Mal të Zi, dhe atij malësor në veçanti.

Ne shpresojmë se vota juaj do të sjell një avancim të mëtejshëm të situatës ekonomike, sociale dhe politike të shqiptarëve të Malit të Zi.

A P E L - Komuna Malësi e Pavarur është zgjedhje pa alternativë

21 tetor 2005

Fondi Humanitar “Malësia” përkrah kërkesat legjitime të popullit të Malësisë për komunë të pavarur. Ne me këtë rast u bëjmë thirrje të gjithë atyre malësorëve të cilët paraqiten indiferent ndaj kësaj çështje politike vitale për malësinë të ngrejnë zërin e tyre shqiptar dhe të rreshtohen në frontin patriot për rikthimin e komunës së Malësisë me qendër në Tuz.

Malësia komunë në veti do të thotë prosperitet dhe zhvillim ekonomik, kulturor dhe social për të gjithë vendin dhe banorët e saj. Thirrjet minimaliste për një komunë të cunguar, pa kompetenca dhe urbane, janë thirrje të papjekura dhe përçmuese të cilat nuk kanë gjë të përbashkët shqiptare dhe malësore.

Ne i bëjmë thirrje subjektit politik shqiptar në Mal të Zi që mos të jap pëlqimin për një komunë nënçmuese dhe degjeneruese urbane për ne shqiptarët në Malësi. Aprovimi i komunës urbane për Tuzin si kryeqendër e Malësisë nën sqetullën e Podgoricës do të thotë krizë identitetit dhe mohim i gjakut shqiptar, dhe si e tillë paraqet braktisje të interesave elektorale shqiptare.

Asgjë nuk duhet të ndalojë popullin malësor qe të vazhdojë rrugën e tij demokratike për të vendosur fatin e vet duke u distancuar nga elementë degjenerues të cilët Malësinë e vendosin në prapaskenë të rrjedhave koherente politike, ekonomike dhe kulturore.

Le t'i themi vendosmërisht Jo Urbanizimit skllavërues dhe nënçmues!
T'i themi Po Komunës Malësi me të gjitha trevat e saj!

REFERATE DHE KUMTESA

Referat me rastin e kremtimit të 96 vjetorit të Kryengritjes së Malësisë së Madhe 24 mars 2007

Dedë Gjo' Luli - gurthemel i pavarësisë së Shqipërisë

Ishte korriku i vitit 1911 kur nga shoqata Shqiptaro-Amerikane e Bostonit "Besa-Besën" të cilën e kishte themeluar Fan Noli 3 vite më parë, Kol Rodhe, kryetari i saj, së bashku me 11 veta të zgjedhur u nisën nga Nju Jorku për në Shqipëri, duke kaluar Napolin, Brindisin dhe duke mbërritur në Korfuz për t'u bashkuar me kryengritësit shqiptarë. Mirëpo lufta për këta vullnetarë kishte përfunduar përpara se t'ia fillonte, pasi armëpushimi kishte hyrë në fuqi.

* * *

E fillova kështu pasi m'u duktë shumë e përshtatshme meqenëse lavdia e Kryengritjes të cilën e kishte filluar Dedë Gjo' Luli me luftëtarët e tij të Hotit, Kojës, Fundënave, Trieshit, Grudës, Kastratit, Këlmendit dhe Shkrelit, kishte mbërritur edhe në bregun tjetër të Atlantikut. Flakët kryengritëse me një furi të madhe kishin mbuluar të gjithë Shqipërinë e Veriut, duke ngritur vlugun çlirimtar edhe të pjesës tjetër të popullit shqiptar në të katër vilajetet shqiptare të Perandorisë Osmane, me perspektivën që një ditë të afërt të gjithë së bashku të shkrehin armët për çlirimin e mëmëdheut nga "njeriu i sëmurë" i Ballkanit.

Kryengritja filloi të premten, më 24 mars të vitit 1911, kryengritje e cila zgjati deri më 4 gusht po të njëjtit vit. Kjo kryengritje e udhëhequr totalisht nga malësorët trima do të njihet në histori si Kryengritja e Malësisë së Madhe. Ndihma e vetme që vinte për kryengritësit ishte ajo e Malit të Zi, i cili vetëm shpresonte në dobësimin si të shqiptarëve po ashtu edhe të turqve. Kryengritësit rrufeshëm morën nën kontrollin e vet karakollët turke të Rapshës së Hotit, duke u pasuar me karakollin e Cemit, Traboinit, Vërmoshit, Selcës, Selishtit, Pikalës, Fundënës-Lloparit, Omerbozhajve, kalanë e Vranës, fortifikatën në Pllanicë, Majen e Helmit, Deçiqin, duke futur kështu të gjithë Malësinë në kryengritje dhe duke kaluar edhe në Këlmend. Malësorët duke pasur nën kontrollin e vet kullat e shumta turke grumbulluan armatim të konsiderueshëm dhe si pasojë detyruan armikun të qëndrojë i izoluar në kalanë e Shypshanikut.

Në varësi të intensitetit luftarak dhe politiko-diplomatik studiues të ndryshëm Kryengritjen në fjalë e ndajnë në disa faza. Apogjeun kjo kryengritje e pati në fazën fillestare, ku më 6 prill në Bratile të Deçiqit nën urdhërin e trimit Dedë Gjo' Luli, kushëriri i tij Nikë Gjelosh Luli, së bashku me Gjon Ujk Miculin dhe Pjetër Zefin ngritën të lirë flamurin shqiptar. Flamuri shqiptar në Deçiq kishte një domethënie të jashtëzakonshme. Malësorët pas 2000 vitesh për herë të parë shprehën pakënaqësinë e tyre të robërisë, dëshirën për të jetuar të lirë dhe të pavarur nga pushtuesi i fundit 432 vjeçar, ku botës i thuhej se edhe shqiptarët në Ballkan kanë aspirata për shtet, pasi më në fund ishte e qartë se me kërkesa paqësore asgjë nuk arrihej nga pushtuesi gënjeshtar.

Se sa të gatshëm ishin turqit në adresimin e çështjes shqiptare apo në plotësimin e kërkesave të kryengritësve mund të shihet qartë në deklaratën e Sultan Mehmet Reshatit të bërë më 24 qershor 1911 para 200 liderëve nga Korça dhe Vlora të cilët kishin dalë në Selanik për t'a pritur: "Mbreti ka dërguar dhurata klubeve: bullgarëve 50 lireta, grekëve 70, jahudejve 70, ndërsa shqiptarëve një gur për të çarë kokën".

Ishte e lehtë për Sulltanin të shprehej në mënyrë të tillë pasi në audiencë nuk ndodheshin malësorët trima. Nuk ndodhej aty Dedë Gjo' Luli, kuvendari i shqiptarisë, nuk ndodhej aty pasi shpirti i tij ishte shndërruar në shpirtin kryengritës - pushkë e ngrehur për shqiptarinë; gurthemel i shtetit të ri Shqiptar.

Krah për krah me burrat malësorë në kryengritje aktivisht morën pjesë edhe malësoret kreshnike, trimëria e të cilave habiti jo vetëm Stambollin zyrtare por edhe botën e përparuar perëndimore.

Krahas pushkës trime luftonte njëjtë edhe penda shqiptare. Hil Mosit gjatë kryengritjes nuk i mjaftonte vetëm pushka por krahas saj përdorte edhe pendën e tij të ndritur për të mbajtur të ndezur shpirtin luftëtar në radhët e malësorëve:

Por sot me gzim e pam' se kombësia
Me hap t'sigurt n'qëllim të vet po nget,
E me Gegni bashkumun asht Tosknia.

E n'qoft se gja nuk qe për ne sivjet,
Mos t'ket dyshim ndokush se vdiq Shqypnia:
Vjen prap prandvera, prap në mal na qet.

Kryengritja kishte edhe çmimin e vet. Për çlirimin e atdheut jetën e dhanë 150 malësorë, ndërsa ana e armikut gjatë vitit 1911 numëronte rreth 2000 të vdekur.

Kryengritja pati edhe epilogun e vet politik, ku më 23 qershor në Greçë u mbajt kuvendi i Krerëve të Malësisë, me ç'rast u aprovua një memorandum me 12 kërkesa drejtuar Perandorisë Osmane. Memorandumin, më 26 qershor 1911 në Cetinë, palës turke nuk do t'ia dorëzonte kurrkush tjetër përveç trimave malësorë të udhëhequr nga Dedë Gjo' Luli, të cilin ne sot nderojmë.

Kumtesë me rastin e Kremtimit të ditës së flamurit
23 nëntor 2006

94 vite më parë në Vlorë u ringrit flamuri i Kastriotit, flamur i cili bashkoi shqiptarët në Kuvendin e Lezhës, në luftë kundër hordhive otomane. U bashkuan atëherë principatat e Arbërit, qytete shtete nën komandën e kryeprincit Gjergj për të mbrojtur dhe qytetërimin e lashtë evropiano-ilir nga mosqytetrimi aziatik. U ringrit ky flamur më vonë në pranverën e 1911-ës nga malësorët të bashkuar rreth Dedë Gjon Lulit, sërish për të pavarsuar Atdheun nga zgjedhja aziatike, e sanksionuar kjo luftë, kjo dëshirë, kjo aspiratë në Memorandumin e Greçës, për të ringritur më tej me 28 nëntor të 1912 në duart e Ismail Qemalit dhe Luigj Gurakuqit e që valëvitet sot e në jetë të jetëve në qiellin, në ato pjesë të qiellit që u përkasin shqiptarëve.

Që nga ajo vjeshtë e Vlorës e deri në ditët tona shqiptarët kanë përjetuar dimra të gjatë e të egër, luftë, shtypje e gjak, krejt pak pranverë, pak diell, pak gëzim. Atdheu sërish ndodhet në mes dilemash dhe ëndrrash; Kosova pret të rilindë Dita e Arbrit, shqiptarët në trojet e tyre në Maqedoni, vetëm se kane ndërtuar trasenë e një jete që vetëm premton të jetë e barabartë mes asaj që quhet shtet Çamëria thuajse është zhdukur nga memoria e shqiptarit, në Malin e Zi jemi pakicë në gjithçka, e për mos të mjaftuar kjo përçarje ndjellë kob, pasiguri dhe një të ardhme aspak të sigurt.

A jemi ne pasardhës të Gjergjit, vëllezër të Nënës Tereze, a jemi nipër të atij lloji që deri dje ndërtonte jo vetëm këtë anë të Evropës ku ndodhemi, por krejt kontinentin e vjetër, a kemi një nënë të përbashkët? Për këtë vetëm themi se jemi të veçantë dhe të tillë do të mbesim edhe përkundër faktit se në shtete të ndryshme por një komb i njëjtë.

Fondi Humanitar "Malësia" nga Nju Jorku ju uron të gjithëve shqiptarëve ku do që janë festën e flamurit me dëshirë që drejtësia të vijë në vend të vet, dhe njëherazi malësorët të gëzojnë liri dhe të drejta të plota. Studentët si një e ardhme më e ndritshme e vendit i përkrahim qoftë financiarisht qoftë edhe moralisht për iniciativën dhe njëkohësisht për guximin e marrë

për shënimin e festës kombëtare në kushte jo edhe të volitshme.

Ju përshëndesim nga Nju Jorku me keqardhje që s'jemi pranë jush në këtë përvjetor të madh.
Vasel Ulaj
Kryetar i Fondit Humanitar Malesia

N.B. Fondi Humanitar "Malësia" ishte sponsor gjeneral i kremtimit të ditës së flamurit të organizuar nga studentët malësorë në Malësi.

Kumtesë me rastin e inaugurimit të shtatores së Prëtash Zekës Ulaj 22 gusht 2004

Të nderuar zonja dhe zotërinj, pjesëmarrës të tubimit madhështor me rastin e inaugurimit të përmendores të patriotit dhe burrit të madh të Kojës dhe Malësisë z. Prëtash Z. Ulaj, kryesia e Fondit Humanitar "Malësia" si edhe të gjithë anëtarët duke mos pasur mundësi të jemi pjesëmarrës të drejtpërdrejt në këtë manifestim vendosëm të përshëndesim dhe të urojmë këtë tubim kaq të rëndësishëm dhe të gëzuar për mbarë Malësinë me një shkresë të shkurtër.

Një herë përgëzojmë dhe urojmë familjen e gjerë Ulaj për këtë vepër të bukur dhe patriotike edhe pse shumica jashtë vendlindjes e realizuan mu në zemër të Kojës legjendare.

Një fjalë popullore thotë: "ai popull që nuk di të çmojë dhe respektojë veprat e të parëve të vet nuk meriton të radhitet në mesin e kombeve të civilizuara". Fatmirësisht populli shqiptar gjithherë diti të nderojë dhe respektojë heronjtë dhe veprat e tyre të cilën gjë po e bëni edhe ju sot.

Ne të Fondit Humanitar jemi të vetëdijshëm se në këtë tubim për jetën dhe veprën e z. Prëtash Z. Ulaj do të flasin dhe kumtojnë historian, orator, dhe personalitete tjera të shquara të Malësisë dhe më gjerë, për këtë arsye fjala jonë do të jetë e shkurtër.

Ne mendojmë se patriotë dhe burra të dalluar siç ishte Prëtash Zeka e shumë të tjerë meritojnë t'u ngritën përmendore e të mbesin të paharruar duke zënë vendin e merituar në historinë tonë kombëtare.

Mos të harrojmë se ky burrë i madh malësorë gjatë jetës së vet la vepra të ndritshme me të cilat mburret Koja dhe e gjithë Malësia.

Një virtyt që i jep Prëtash Zekës nderim të veçantë është gatishmëria e tij që të gjendet kudo që të luftohet kundër çdo armiku qoftë ai osman, malazez apo kushdo tjetër. Kjo më së miri ilustrohet me betejën e Deçiqit ku së bashku me bashkëluftëtarët tjerë ishte një ndër të parët që u vërsul mbi armikun. Në këtë betejë të paharruar heroikisht ranë shtatë burra trima të Kojës duke shpartalluar nizamët osman dhe mposhtur flamurin e tyre.

Kësaj ngjarje populli i këndoi kështu: Koja e vogël, një pakicë muar flamurin në Deçiq

Kjo vepër e pavdekshme e këtij vigani shtron një varg pyetjesh. Çka e shtyri këtë trim malësorë të jetë me të parët në këtë betejë? Cilat ishin motivet e tij?

Natyrisht, përgjigja është e lehtë – sepse ushqente dashuri të pamatur për vendin dhe kombin e vet; sepse lirinë e donte mbi të gjitha.

Ky trim i palodhur këmbëngulës dhe i durueshëm veprimtarinë e vet patriotike nuk e pushoi me luftën kundër Portës së Lartë por siç e theksuam ma parë luftoi çdo armik pa dallim i cili cenonte trojet ilio-shqiptare.

Ne dëshirojmë të ju kujtojmë se Fondi Humanitar gjithnjë do të përkrahi manifestime kombëtare dhe patriotike i tillë si i juaji.

Me nderime,
Lekë Gjolaj
Kryetar i Fondit Humanitar Malesia

KORRESPONDENCE

Letër nga Mark Pashk Lucgjonaj

18 dhjetor 2008

I nderuari kryetar i Fondit Humanitar "Malësia", të nderuar anëtarë:

Para dy ditësh, më 16 dhjetor 2008, në adresën time të internetit lexova vendimin tuaj lidhur me bursën studentore dhe për fat edhe unë e gjeta veten brenda atyre që do tu shpërndahet bursa. Nuk është hera e parë që e marr këtë bursë, këtë ndihmesë dhe mbështetje nga ju, por pikërisht është hera e katërt që Fondi Humanitar "Malësia", më përzgjedh për të më shpërblyer. Kjo për mua do të thotë shumë.

Besimi që keni treguar për mua në ndarjen e bursës këto katër vite akademike, është një ndër motivimet më me peshë gjatë studimeve të mia dhe një dritë e shpresës se edhe në mungesë të mbështetjes institucionale shtetërore, përkrahja dhe ndihma e Fondit Humanitarë "Malësia", si moralisht ashtu edhe financiarisht, ka qenë dhe mbetet e pa zëvendësueshme.

Kjo bursë natyrisht se ka ndikuar pozitivisht te unë si student, e veçanërisht ka ndikuar dukshëm në përmirësimin e kushteve, gjatë jetës studentore e cila për mua si student zgjat edhe një vit pasi vazhdoj të ndjek edhe një fakultet tjetër (Marrëdhënie Ndërkombëtare me Shkenca Politike dhe Diplomaci) ku kam edhe një vit akademik për të absolvuar. Andaj, pa marrë parasysh se si do të ndolli herën tjetër që të aplikoj për bursë në këtë fond, u shpreh falënderimet më të përzemërta dhe më të sinqerta. Po ashtu, ju uroj suksese në veprimtarin tuaj të shenjtë dhe tejet humane. Shpresoj që të bashkëpunojmë edhe në aktivitete të tjera që fondi juaj i ka organizuar dhe i organizon në të mirë të Malësisë.

Edhe një herë, ju falënderoj shumë për kontributin e dhënë dhe për djersën tuaj që po e derdhni në të mirën e Malësisë, studentëve të saj e edhe mua personalisht.

Letër nga Gëzim Fran Berishaj

16 dhjetor 2008

Meqenëse u bënë pesë muaj që nga përfundimi i studimeve të mia katërvjeçare, e gjeta të arsyeshme që t'ju dërgojë një letër falënderimi me shpresë se kjo letër do ju mbërrij në dorë të gjithë anëtarëve dhe kryesisë së kësaj organizate në mbledhjen e radhës kur vendosen fituesit e bursës së Fondit Humanitar "Malësia" për vitin 2008/2009.

Që nga fillimi i studimeve të mia universitare pranë Universitetit të Evropës Juglindore gjeta përkrahjen e udhëheqësisë dhe anëtarëve të kësaj organizate, dhe për tri vjet radhazi pata besimin e tyre për të realizuar ëndrrën time të asaj kohe, të përfundoj studimet universitare në afatin e duhur. Realisht shikuar gjatë studimeve të mia katërvjeçare sikur mos të kishte qenë në rënd të parë familja ime dhe pastaj edhe ndihma financiare e Fondit Humanitar "Malësia", unë sigurisht sot nuk do të kisha arritur qe të mbarojë studimet e mia dhe të vazhdojë profesionin tim si i diplomuar në shkencat kompjuterike.

Kjo letër falënderuese nuk mundet asnjëherë të krahasohet me ndihmën dhe motivimin që ju më keni dhënë mua, e aq më pak mund të besohet se kjo bursë ndoshta në momente të caktuara ka qenë shumë vendimtare gjatë atyre tri viteve. Unë vetëm dua të them se ai fond i të hollave që është realisht i madh për çdo anëtar të kësaj organizate që i dhuron, shumë gjeneratave të studentëve Malësor, e ndër ta edhe mua, më ka ndihmuar që të paguaj udhëtimet që festat t'i kalojë pranë gjirit familjar, më ka

ndihmuar të paguajë banimin, e besa edhe shpesh më ka ndihmuar të paguaj edhe gjellët e shumta gjatë studimeve.

Ndihmën tuaj të madhe morale dhe financiare jam i bindur se e din çdo student që ka marr një herë këtë bursë, e gjithashtu në të njëjtën kohë jam mirënjohës edhe unë. Mund të them se Malësia duhet të jetë krenare që ka një organizatë kaq të fuqishme në diasporë e cila investon pa kufizim në inteligjencën, arsimin dhe ardhmërinë e Malësisë, e që pa dyshim jeni shembull i zemërgjerësisë dhe bujarisë Malësore. Nga gjithë zemra ju falënderoj dhe ju uroj festat e fundvitit të gjithë anëtarëve të Fondit Humanitar "Malësia", ju dëshiroj shëndet dhe sukses në punë dhe jetë private.

Letër nga Agim Gecaj

8 gusht 2008

Unë Agimi dhe bashkëshortja ime morëm e-mail-in tuaj. Me të lexuar atë u bëmë shumë të gëzuar dhe lotët të dyve na shkuan. Janë pikërisht të hollat ato të cilat Ju i bashkuat për djalin tonë Markun i cili është i sëmurë. Edhe kësaj here Malësia dhe malësoret e treguan veten. Nuk kam fjalë, Zoti ja u shpërbleftë.

. . .

Sot më datën 9 gusht 2008 në Tuz, nënkryetari i Fondit Humanitar "Malësia" Leonard Berishaj , familjes Gecaj i solli 1000,00 dollarë.

Familja falënderon fondin duke u uruar shëndet dhe lumturi të gjithë anëtarëve.

Letër nga z. Gjergj Ivezaj

31 korrik 2008

Në mungesë të kryetarit Lukë Junçaj, i cili gjendet për vizitë në Malësi, dëshiroj që në emër të shoqatës "Malësia e Madhe" t'ju falënderojë për së tepërmi në kontributin tuaj prej $3000, ndihmë për vizitën e Kryebashkiakut të Roçester Hills Barnett Tuzit. Kjo ndihmë, tregon vullnetin dhe përgatitjen e Fondit "Malësia", për të ndihmuar vendlindjen, dhe se vërteton edhe një herë se keto dy shoqata punojnë për interesat dhe avancimin e pozitës së Malësisë; me mision të njëjtë dhe të mirëfilltë: që Malësia të përfitojë status politiko-ekonomik të merituar. Kjo shumë dollarësh, ka një vlerë të madhe bashkëpunimi në mes shoqatave tona; ne e vlerësojmë shumë mirëkuptimin që ekziston në mes nesh. Shpresojmë se edhe në të ardhmen do të punojmë së bashku në projekte të caktuara për të mirën e Malësisë.

Edhe një herë, Shoqata "Malësia e Madhe", ju falënderon për së tepërmi.

Letër nga Nikollë Nosh Berishaj

28 tetor 2007

Fillimisht Ju falënderojmë për mbështetjen e projektit tonë dhe tuaj për përkujtimin e dhjetëvjetorit të vdekjes së profesorit Gjergj Gjokaj. Ideja jonë, që figurën e Gjergjit t'ia lemë Malësisë, kudo që ndodhet ajo, fitoi kështu epilogun më të bukur. Familja e Gjergjit, e cila e shprehu dëshirën që ta mbështesë në tërësi projektin, pajtohet me qëndrimin tonë dhe me aktin tuaj. Krejt ideja ishte që të mos u ngarkojmë më shumë, pasi që jemi të vetëdijshëm për punën e madhe që po e bëni dhe për investimet tuaja në projekte madhore për Malësinë (filluar nga bursat studentëve malësorë e deri të të gjitha tjerat...).

Sa për informimin tuaj, libri "Gjergj Gjokaj, Një jetë dhuruar Malësisë" është gati për shtyp dhe në shtyp do të hyjë në ditët e para të nëntorit, me qëllim që të dalë nga shtypi ato ditë, kur ta organizojmë edhe Akademinë solemne. Ideja jonë është që librin mos ta shesim, por ta shpërndajmë gratis të të gjithë dashamirëve të figurës së Gjergjit dhe të Malësisë.

Sa i përket promovimit të librit në SHBA, puna qëndron kështu: Fran Camaj ashtu e ashtu vjen në SHBA më 12 dhjetor, kështu që mund të shfrytëzohet prezenca e tij atje. Do të ishte mirë, që për detajet (kohën e tij, që e ka në dispozicion në Nju Lork) të merreshit vesh drejtpërdrejtë me të në emailin francamaj@gmail.com.

Mundësisht, prezenca e dikujt prej Jush në Akademi do të ishte e mirëseardhur, e natyrisht edhe do të kishim nderin, sikur ta bëni përshëndetjen e tubimit. Akademia përkujtimore do të mbahet, më 9 dhjetor 2007.

Përshëndetje vëllazërore, Nikollë Berishaj dhe Fran Camaj, udhëheqës të shoqatës Illyricumi - Tuz.

Letër falënderimi nga studentët e Fakultetit të Mësuesisë 30 nëntor 2006

Fakulteti i Mësuesisë në gjuhën shqipe - Podgoricë kremtoi ditën e flamurit, gjegjësisht ditën e pavarësisë së Shqipërisë.

Kjo ditë u kremtua me 26 Nëntor 2006 në QKI Malësia. Të pranishëm ishin një numër i madh qytetarësh nga Malësia dhe më gjerë. Fjalën e rastit e mbajti zonja Xhoana Perkaj; u lexuan kumtesat nga studentët malësor që studiojnë në qendra të ndryshme universitare si nga Tirana, Tetova, Podgorica, Nikshiqi dhe Prishtina. Përkrahja nga studentët ishte e mrekullueshme gjë që e bëri këtë tubim më madhështor.

Kumtesë dhe përkrahje na erdhi edhe nga ju bashkëvendës të dashur gjë që tregon përkushtimin tuaj për popullin dhe vendin tonë.

Ftesës sonë iu përgjigjën edhe disa këngëtarë nga Malësia, në fund u organizua një koktej modest për të gjithë të pranishmit.

Duhet cekur dhe veçanërisht falënderuar ju - Fondin Humanitarë "Malësia" të cilët na e mundësuat ta organizojmë këtë kremtim!

Pra ju e dëshmuat edhe këtë herë se keni qenë, jeni dhe do të mbeteni miku më i mirë i studentëve.

Nga zemra ju urojmë këtë festë të madhe gjithëkombëtare dhe njëkohësisht iu falënderojmë shumë që ishit sponsor gjeneral i këtij kremtimi. Me respekt,
Studentët e Fakultetit të Mësuesisë - Podgoricë

Letër nga Marjan Gjon Lulgjuraj
Tuz,16 janar 2006

Fillimisht përshëndes të gjithë drejtuesit e FH "Malësia", anëtarët dhe përkrahësit e veprimtarisë suaj, në veçanti në ndihmën e madhe që po i bëni shkollimit të të rinjve shqiptar vite me radhë.

Unë, për fat, këtë vit akademik jam njëri nga fituesit e bursës Suaj, e cila, siç kam thënë edhe në fleteäplikimin, më ndihmon të vazhdoj mësimin e rregullt në Universitetin "Luigj Gurakuqi" në Shkodër. Në të kundërtën, kjo mundësi për mua personalisht do të ishte shumë më e vogël.

Andaj, me shpresë se do të ju shpërblehem me sukses të mirë në studime, ju falënderoj vëllazërisht për ndihmën që më bëtë mua dhe familjes sime në këtë drejtim.

TVBOIN

Televizioni Boin i udhëhequr nga Tomë Bojaj shpreh falënderimet e tij më të sinqerta për kontributin e vazhduar të Fondit Humanitar dhënë shtëpisë televizive BOIN, si dhe në angazhimet e tij kushtuar mireqenjes dhe shëndetit tim personal.

Urime në 15 vjetorin e themelimit!

Mirësevini në Royal Regency të modeluar për të gjitha gëzimet tuaja familjare!

The Royal Regency
HOTEL & BANQUET FACILITY

165 Tuckahoe Road, Yonkers, NY 10710
Tel: 914-476-6200 • Fax: 914-375-7017
www.royalregencycatering.com
info@royalregencycatering.com
Room capacity: 50 - 500

Our New Look

Discover The Royal Regency for that unique joyous occasion. Whether you're planning your Wedding, Bar/Bat Mitzvah, Anniversary, Sweet 16, Bridal Shower or other special social event, The Royal Regency, with their staff of dedicated professionals, promises an unforgettable affair. There are many beautiful settings for photos such as inside the spacious hotel lobby, on the spiral staircase, or outside by the gazebo. An elegant two story glass enclosed atrium with chandelier, lush green exotic plants, a gently tumbling waterfall and reflecting pools serve as your introduction to the magnificent Royal Regency Hotel & Banquet Facility.

Royal Regency Wedding Packages include a bridal suite with Jacuzzi, complimentary continental breakfast, and special overnight room rates for your out-of-town guests.

SHOQATA DEDË GJO' LULI ASSOCIATION NEW YORK

Shoqata "Dede Gjo' Luli'

uron

Fondit Humanitar "Malesia" 15 vjetorin e themelimit dhe njekohesisht uron qe veprimtaria dhe tradita e bashkepunimit te te dy shoqatave te vazhdoje ti sherbeje vendlindjes dhe komunitetit mbare Shqiptare ne diaspore.

261 East Gun Hill Road
Bronx, NY 10467

Tel. (718) 519-1100
Fax. (718) 881-1829

www.dedegjoluli.org

NEW PALACE PAINT
& HOME CENTER
NP PAINT
www.palacepaints.com

BUILDING MATERIALS
HARDWARE • ELECTRICAL • PLUMBING
(718) 295-6188

24,000 Square Feet of Inventory

Benjamin Moore Paints

Commercial • Residential • Industrial
State Of The Art Color Matching

Quality And Dependability
For Over 65 Years

65 vjet në shërbim të komunitetit shqiptar

FREE DELIVERY
FREE PARKING

Open Mon-Sat
534 E. 180 (Cor. Third Ave.)
Bronx, New York 10457

Falënderojmë komunitetin shqiptar për përkrahjen e tyre!

Urime për 15 Vjetorin!

Charles, Joe and Mike

(718) 295-6188 • 1-800-300-7719
Fax: (718) 584-5666

P.D. INCOME TAX SERVICE

- FEDERAL
- ALL STATES
- ALL CITIES

Serving The Albanian American Community since 1985

Specializing in Prior Year Tax Returns

Electronic Filing Available

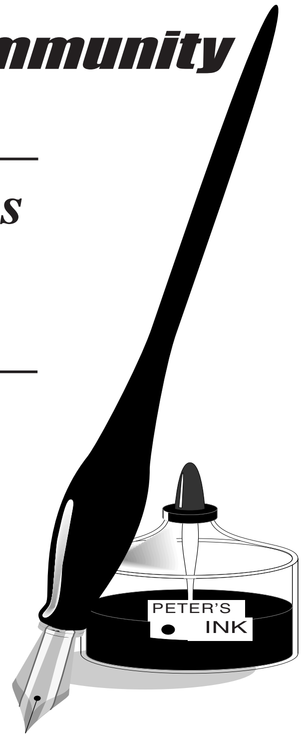

Peter Dedaj

Public Accountant / Accredited Tax Preparer

(718) 364-9178

2322 Arthur Avenue, Suite 12A • Bronx, NY 10458

Wallet Business Card

P.D. Income Tax Service

Accredited Tax Preparer

Peter Dedaj

Public Accountant

2322 Arthur Avenue, Suite 12A
Bronx, NY 10458
Tel.718-364-9178
Fax. 718-364-1454

Best wishes from

The World Famous

ARTHUR AVENUE RETAIL MARKET

2344 Arthur Avenue • Bronx, New York 10458

Phone: (718) 367-3136

Scanderbeg Air
The best way home
Scanderbeg
We fly direct!
New York - Prishtina
New York - Tirana
Urime në 15 vjetorin e themelimit!
Begator Hila
Petrit Ujkaj
www.scanderbegair.com
1629 Bath Ave
Brooklyn NY 11214
Toll Free: +1 866 610 9991
E-mail: info@scanderbegair.com

URIME

15 vjetori i Fondacionit Humanitar "Malësia" është një jubile që të gjith mund ta kemi "zili". Puna e juaj humanitare muar përmasa kombëtare, të gjith ua paçim borxh, ju falenderojmë për angazhimin tuaj.Nëna Malësi mburret me ju dhe ju mbanë ne zemër për herë ashtu sikur ju e mbajtët në zemrat tuaja at nënë legjendare.
Mos u ndaloni por punoni pa lodhje si gjerë më tani.

Ju urojmë sukses edhe të më tutjeshëm.

Urime.

FONDACIONI "DOM SIMON FILIPAJ"
P.O. Box 20743 New York, NY 10025
Tel: 914-760-4350 dsfilipajfond@aol.com

ANGELA ZAGREDA, ESQ.
ATTORNEY AT LAW

Have you been charged with a crime or violation?

Do you want to fight a traffic ticket or DWI charge?

Do you need help understanding your legal problem?

Call an attorney you can trust to protect yours rights.

Urime dhe suksese Fondit Humanitar Malësia

Call for Free Consultation
(914) 946 – 4900

19 Court Street, 3rd Floor, White Plains, NY 10601

PËR PRONARËT SHQIPTAR TË RESTORANTEVE NË N.Y, N.J. DHE CT

COMMERCIAL LINEN SERVICES

FOR ALL YOUR RESTAURANT NEEDS

Kompani shqiptare për të gjitha nevojat e textilit për restorantin tuaj

Tri State LINEN

Commercial Laundry Services

135 N. Route 9W • Congers, NY 10920

Tel. 845-267-6750 • Fax. 845-267-6752

www.tristatelinen.com • email: tristatelinen@yahoo.com

We serve: Restaurants -Pizzerias -Hotels -Catering Halls -
-Salons (towels & aprons) - and anyone who requires our service

Tri State offers a full line of textiles including napkins, table clothes (all sizes and colors) kitchen uniforms, mats, aprons, bar mops, etc...

We are the company to get linen done fast with the personal services you want. 24 hours a day, 7 days a week.

Na kontaktoni dhe do të bindeni në cilësinë e shërbimeve tona.

845-267-6750

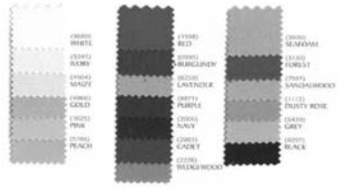

Standard colors are available for quick delivery.

24 Hour Emergency Service

Part of our linen rental inventory warehouse

PËR PRONARËT SHQIPTAR TË RESTORANTEVE NË N.Y, N.J. DHE CT

Eastwood Manor

Home of Albanians

Njohësit më të mirë të traditës dhe zakoneve shqiptare

• 4 Salla Luksoze • Dhomë private për nuse • Dysheme të mëdha për vallëzim • Parkingu Falas • Të specializuar në kuzhinën shqiptare

We Thank

All Our Albanian Friends for their Patronage!

We are proud supporters of the Albanian Church!

Për rezervim dhe informata kontaktoni

Bill Mayer

Tel. 718-654-4200

3371 Eastchester Road, Bronx, New York • www.EastwoodManor.com

The finest continental cuisine for all your special affairs

OFFICE HOURS:
Tuesday's-Saturday 12:00 Noon-9:00pm
Sunday 12:00 Noon - 5:00pm

Të specializuar në ceremonitë dhe kuzhinën shqiptare

OUR NEW BALLROOMS CAN ACCOMMODATE FROM 50 - 800 PEOPLE

Për rezervim të ceremonisë suaj dhe informata të tjera kontaktoni mikun tuaj

Bill Mayer

Proprietor

(718) 792-8844

Maestro's

1703 Bronxdale Avenue Bronx, New York 10462 • www. maestroscaterers.com

INCOME TAX

Personal - Corporate - Partnership - LLC's
Sales Tax • Payroll Tax

ACCOUNTING

Personal • Business

INSURANCE

Auto • Home • Business

Urime 15 vjetorin dhe
suksese të mëtejshme
Fondit Humanitar Malësia

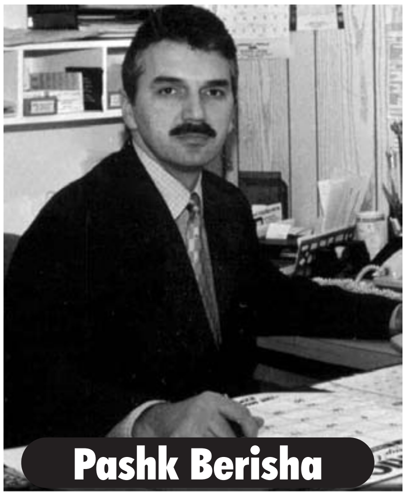

BKB Service Agency, Inc.

1809 Paulding Ave. Bronx, NY 10462

(718) 892-1000 FAX: (718) 892-6210

E-Mail:bkbservice@aol.com

Urime 15 vjetorin dhe suksese Fondit Humanitar Malësia

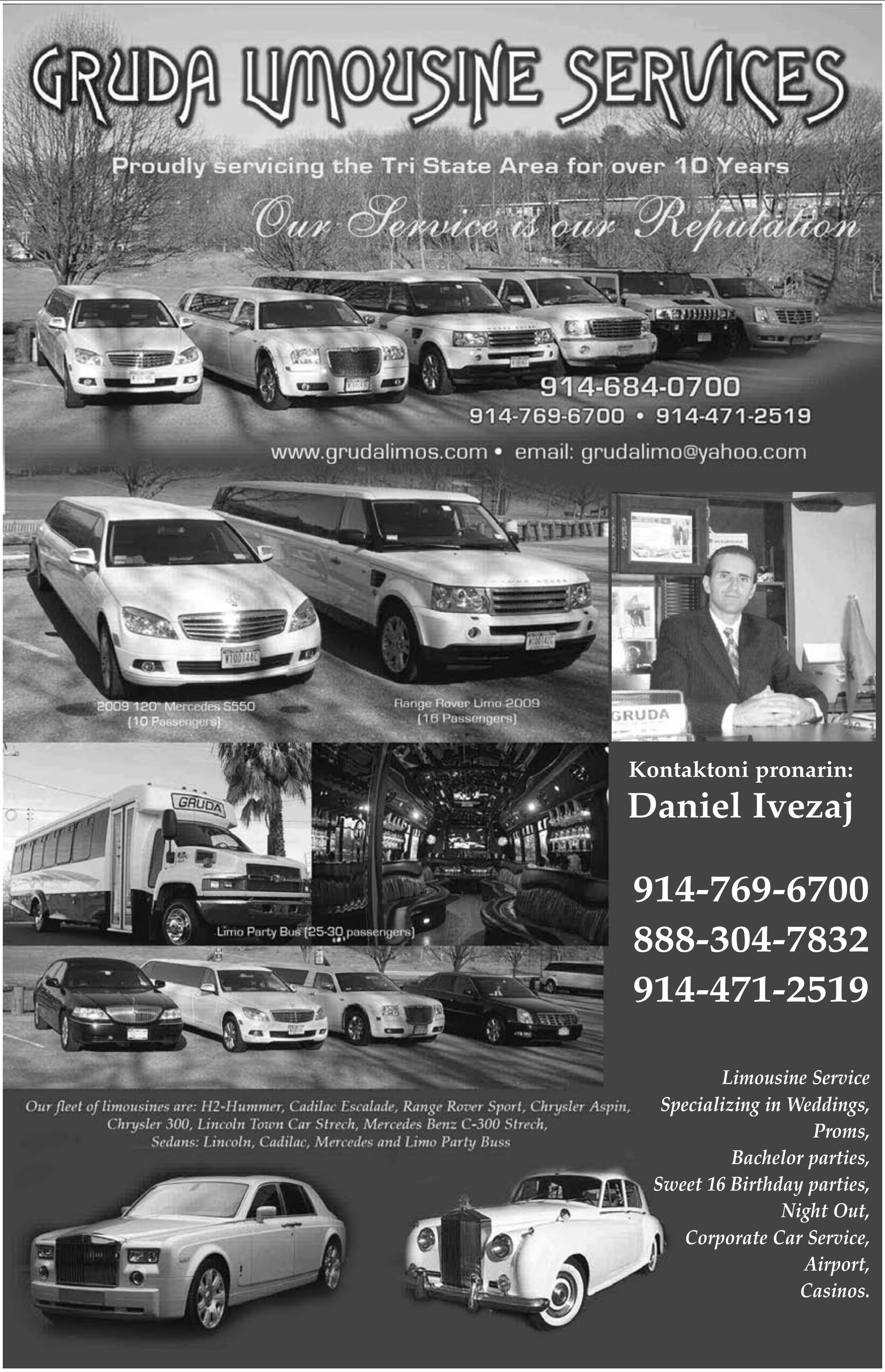

Deal with Need Oil Corp., who speaks your language

NEED OIL CORP.

Martin Deda Shkreli
Founder

Urime dhe suksese festivalit shqiptar

24 HOUR - 7 DAY DELIVERY SERVICE

PROVIDING HIGH QUALITY #2,4 & 6 OIL

BOILER SERVICE AND INSTALLATION AVAILABLE

SERVING, BRONX, MANHATTAN & WESTCHESTER

718-401-0500
914-337-0800
Fax: 718-401-1374

1060 Washington Avenue Bronx, NY 10456

The Oldest Albanian-American Travel Agency in USA

36 vjet i shërbejmë komunitetit tonë me Profesionalizëm dhe Korrektësi

Anniversary 36 Përvjetori

LOUIS OVERSEAS

• DOMESTIC & OVERSEAS •

Wholesalers to:

TIRANA, PRISHTINA, PODGORICA, SHKUP, SARAJEVO, ZAGREB, LUBLJANA AND OHËR

Luigj Shkreli
President

Louis Overseas Staff

• Translations • Affidavits
• Court Interpreter Services
• Notary Public

All Airlines • Tours • Cruises • Honeymoons

718-733-6900

615 East 187th Street • 2nd Floor (Suite #1)
Bronx, NY 10458

Fax: 718-733-7015

www.louisoverseastravel.com • E-mail: Louistravel@att.net

Agjensia Turistike Shqiptaro-Amerikane më e vjetër në SHBA

Urime 15 vjetorin dhe
suksese
Fondit Humanitar Malesia

HOURS: MON.-FRI. 8-5 SAT. 9-3
PROMPT DELIVERY

TEL: (718) 655-7125-6
FAX: (718) 798-2819

SARKISSIAN

BAR SPECIALTIES AND SUPPLIES
GLASSWARE • PAPER • CONDIMENTS
JANITORIAL SUPPLIES
BAR STOOLS • TABLES & CHAIRS • ETC.

MAURICE SARKISSIAN

3132 WEBSTER AVE.
BRONX, N.Y. 10467

GIOVANNI'S

WOOD BURNING BRICK OVEN PIZZA
Bar Restaurant

Exellent Food
◆ Exellent Atmos-phere

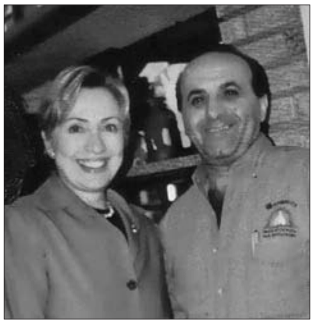

Ju mirëpret pronari
Gjergj Dedvukaj

Casual Family Dining

Private Party's Available

Dining Room up to 100 people

Special Delivery Phone numbers

718-933-4141 OR 718-933-4466 • FAX 718-933-2522

2343 Arthur Avenue Bronx, NY 10458

QUALITY FOODS FROM AROUND THE WORLD
JERACI
FOODS

JERACI FOOD DISTRIBUTORS, INC.
90 FAIRVIEW PARK DRIVE • ELMSFORD, NY 10523

(914) 347-3030 • FAX (914) 347-4502

E-MAIL: jeraci@jeracifoods.com

Urime 15 vjetorin

TEL: (845) 528-8011
FAX: (845) 528-8014
CELL: (917) 807-0290

BOGA
GENERAL CONTRACTORS, CO.

COMMERCIAL & RESIDENTIAL
LICENSED • FREE ESTIMATES • FULLY INSURED
bogacontractors@aol.com

TONY - BOGA

P.O. BOX 805
JEFFERSON VALLEY, N.Y. 10535

**Forest Window
& Home Improvement Corp.**

DUAL TILT-PRINE TILT AND ALL TYPES OF WINDOWS
& DOORS CUSTOM MADE & STORE FRONTS
STORM WINDOWS & STORM DOORS
ALUMINUM SIDING

Urime 15 vjetorin

TONY

(718) 381-2865
FAX (718) 381-2865

68-62 FOREST AVE.
RIDGEWOOD, NY 11385

Humanizmi nuk njeh kufi gjeografik, humanizmi eshte i njellojte kudo dhe kurdohere, humanizmi ka vetem nje emer e buron nga shpirti i mire i njeriut te mire, buron nga genet e tij, nga tradita e kultura e tij dhe kombit te vet. I tille eshte dhe Fondacioni Humanitar "Malsia", i ndertuar mbi miresine e malsorit nga malsore te mire. Sot kohet kane ndryshuar, eshte harruar disi shpata e pushka per ti lene me shume hapesire mendimit pozitiv, inteligjences dhe progresives, ndaj dhe misioni juaj sot ka me shume vlere dhe urimi yne, i pronareve te "Alba Travel" Shpresa dhe Gjergj Uli vjen tek ju dhe Fondacioni juaj me sinqeritetin me te madh dhe urimin per nje te ardhme me te sukseshme ne te mire te motrave dhe vellezerve tane qe jetojne ne me te bukurin vend, ne Malsine e madhe te Mbishkodres.

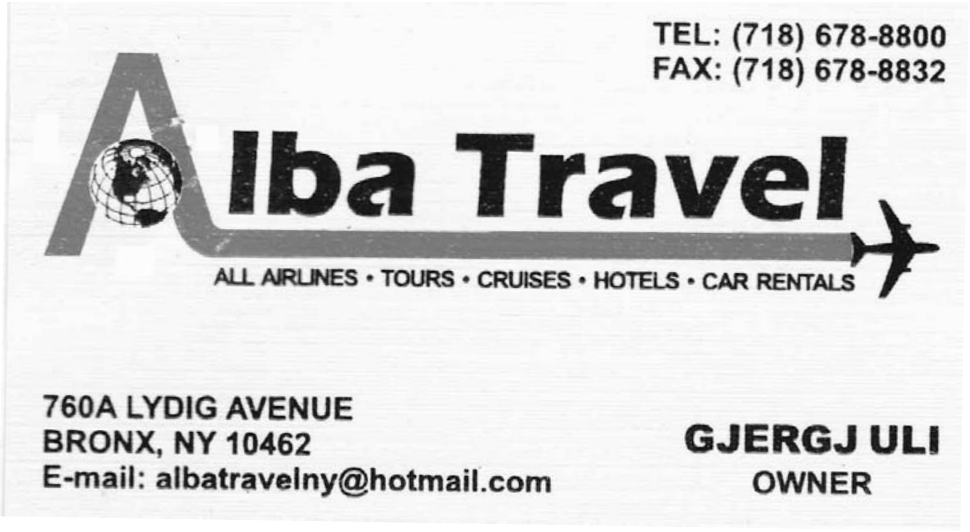

Madison
Cabinet Express • 511 East 164th St. Bronx, N.Y. 10456 • Tel. (718) 665-4949

QUALITY KITCHEN DESIGN
705 Bronx River Road
Yonkers, NY 10704
Tel. (914) 623-7086
Fax. (914) 207-7085
www.Qualitykitchendesign.net

Cabinets
EXPRESS
IMPORTER, MANUFACTURER & DISTRIBUTOR
OF KITCHEN AND BATHROOM CABINETS
TEL: 718-665-4949
FAX: 718-665-8723
511 EAST 164th STREET
BRONX, N.Y. 10456
E-MAIL: cabinetsexpress@yahoo.com

Çdo pervjetor eshte nje stacion me tej i asaj rruge qe eshte nisur dikur per diku. Keshtu dhe pesembedhjete vjetori i Fondit Humanitar "Malsia" eshte nje stacion i ndertuar mbi mendimin tuaj human per te ndihmuar sado pak ata vellezer e motra qe jetojne e veprojne ne trojet tona larg e afer, larg gjeografikisht dhe afer shpirterisht. Ketyre fjaleve u bashkohet dhe partneri im, ndonese eshte nga nje tjeter komb, por dhe ai eshte i bindur se te jesh human do te thote te jesh edhe nje here me teper njeri dhe njeriu eshte kudo njelloj, per me teper ai qe mundohet te beje dicka ne te mire te tjeter kujt. Edhe njehere urimet me te mira per ju.

Anton Uli **Alan Eisman**

ANTAL CONSTRUCTION CORPORTATION
Quality Commercial & Residential Contracting

1522 Old Country Road
Plainview, NY 11803
Tel 516-777-2585
Fax 516-777-2586

Best Wishes from

LUIGI'S
SALONE DI BELLEZZA

A UNISEX HAIR SALON
Specializing in Haircuts • Perms • Updo's
Hair Color, Highlights & the Newest Hair Straightening Techniques

Tel: 718-792-6800 • 718-822-9595
763 Morris Park Ave • Bronx, NY 10462

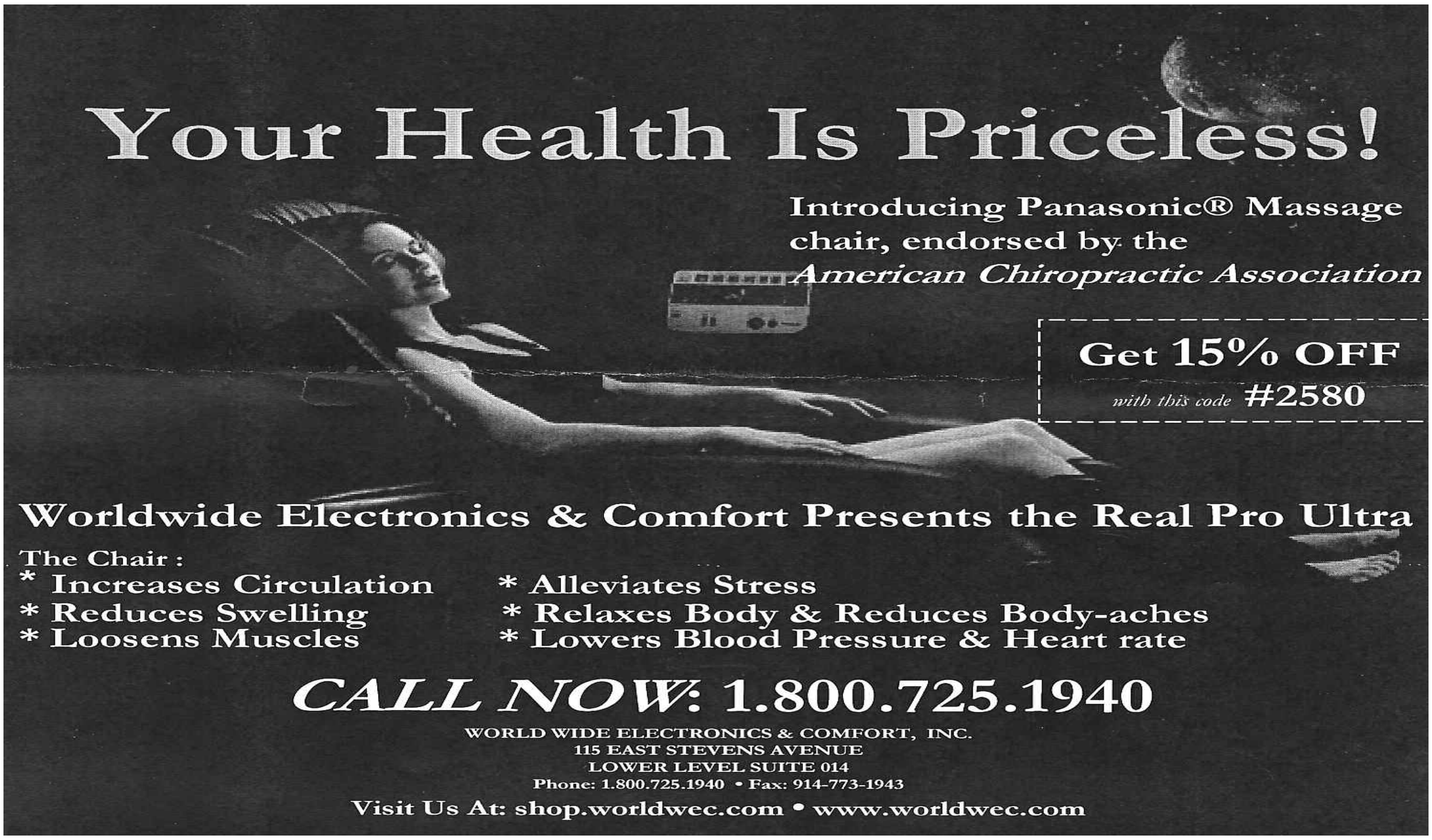
Your Health Is Priceless!
Introducing Panasonic® Massage chair, endorsed by the American Chiropractic Association
Get 15% OFF
with this code #2580
Worldwide Electronics & Comfort Presents the Real Pro Ultra
The Chair :
* Increases Circulation
* Reduces Swelling
* Loosens Muscles
* Alleviates Stress
* Relaxes Body & Reduces Body-aches
* Lowers Blood Pressure & Heart rate
CALL NOW: 1.800.725.1940
WORLD WIDE ELECTRONICS & COMFORT, INC.
115 EAST STEVENS AVENUE
LOWER LEVEL SUITE 014
Phone: 1.800.725.1940 • Fax: 914-773-1943
Visit Us At: shop.worldwec.com • www.worldwec.com

"WHAT A BAGEL" CAFE
• Bagels Baked Fresh Daily
• Fresh Made Salads
• Quality Smoked Fish
• Catering
• Custom Platters
• Specialty Sandwiches
476 Mamaroneck Avenue
White Plains, NY 10605
914-948-1010
www.whatabagelcafe.com

Tre Angelina
NORTHERN ITALIAN CUISINE
478 MAMARONECK AVENUE
WHITE PLAINS, NY 10605
914-686-0617 FAX:914-997-1853
WWW.TREANGELINA.COM

LITTLE ITALY IN THE BRONX
ARTHUR AVE
The Good Taste of Tradition
Vincent's
Meat Market
Specializing in Homemade Italian Sausage
• Prime & Choice Meats • Fancy Poultry • Cured Meats
• Baby Lambs & Goats • Fresh Killed Rabbits
All Orders Delivered Promptly
Wholesale Accounts Welcome
(718) 295-9048
(718) 295-9577
2374 Arthur Avenue
Bronx, New York 10458

VB
Villa Barone
RISTORANTE
• A La Carte Dining
• Catering for all Occasions
• Free Parking Available across the street!
Concetto Calabro
Enrico Paniccia
John Crecco
3289 Westchester Avenue
Bronx, New York 10461
718-828-0560

Tutto
Bravo
PIZZA
FREE DELIVERY
7 days
10 am - 10 pm
718-892-3464
718-684-1919
3233 AMPERE AVE.,
BRONX, NY 10465
www.tuttobravopizzabx.webs.com

Giancarlo
HAIR STUDIO

UNISEX HAIR CUTTERS
SPECIALIZING IN:
HAIR CUTS • PERMS • HAIR COLOR
SKIN CARE • COSMETICS

1036 Morris Park Avenue
Bronx, NY 10462
718-931-3600 • 718-239-0617

Flowers & Bridal Boutique

Your source for flowers and special events planning
Mary
Creative Director
756 Morris Park Ave
Bronx, New York 10462
(Corner of Holland Ave)
Tel: 718.597.5011 Fax: 718.597.5012
email: flowersandbridalbridalboutique@hotmail.com
Our goal is to make your event unforgettable

Fresh Silk & Dry Arrangements
Decorations and Rental of Accesories for
Wedding, Sweet Sixteen and Any Occasion
Cursos de arreglos, Florales, Decoraciones
y Manualidades en Español

Urime 15 vjetorin

dhe

suksese

Fondit

Humanitar

Malësia

Salone Di Bellezza

763 Morris Park Ave.
Bronx, New York 10462

Sunday Specials
All Facials & Peels *$75*

2-For-1 Friendship Special *$135*
Treat Yourself And A Friend To A Facial Or A Light Fruit Acid Peel

Receive A Free Product Sample Kit

Folic Acid Treatment *$39*
Steam, Cleanse, & Exfoliate To Rejuvenate & Restore

Members Receive An *Additional 5% Off Products* & *5% Off Services*

Non-Members Receive *10% Off Products*

Make-Up Specials
Inquire About Our Special Mineral Blend Customized Make-Up For A Flawless Finish For All Your Special Occasions

EyeLashes *$25*

Facial Bar & Body Lounge
Contact Beba (917)402-9931
or Angela (646)732-0560

Casarella's Towing
Flat Bed and Wheel Lift

Gerardo

Tony

25 East Hartsdale Avenue
Hartsdale, NY 10530

Business
(914) 328-0692

Cell
(914) 879-3643
(914) 879-3647

Guarantees for the if in life.SM

Age Ivezaj, LUTCF
Agency Sales Director
Registered Representative
Leaders Conference 5 times
Member, NAIFA
35-01 30th Avenue 3rd Floor,
Astroia, NY 11103
aivezaj@metlife.com www.metlife.com/aivezaj

Call Age today at (718) 267-3625

For the if in life.SM

MetLife

Guarantees apply to certain insurance and annuity products (not securities variable or investment advisory products) and are subject to product terms, exclusions and lilitations and the isurer's claims-paying abillity and financial strength. Metropolitan Life insurance Cunpany, 200 Park Avenue, New York, NY 10166. L07071368[exp 0710][All States] 0709-5871 ©UFS

GARY L. LIGHTER, D.M.D.
ROBERT M. AMANTE, D.M.D. P.C.

Esthetic, Reconstructive & Implant Dentistry

Best Wishes on
your Anniversary

56 Doyer Avenue
White Plains, New York 10605
(914) 948-3335

Best Wishes
from

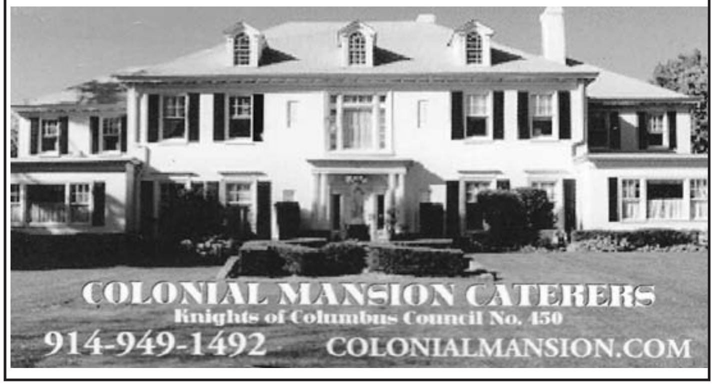

Owner: SAM MUSOVIC
Mngr: HASAN OMAR

2333 Arthur Avenue
Bronx, N.Y. 10458
(718) 584-9418

Briska Groceries
Imported Products From All European Countries

• Foods
• Cheese
• Video Tapes
• DVDs
• Musical Cassettes
• Newspapers
• Etc.

(718) 733-9400
Fax (718) 365-1415

TEITEL
BROTHERS SINCE 1915
WHOLESALE GROCERY INC.
HOTELS AND RESTAURANTS SUPPLIED

EDWARD TEITEL
2372 ARTHUR AVENUE
BRONX, N.Y. 10458

Urime 15 vjetorin dhe
suksese në të ardhmen
Fondit Humanitar Malësia

scalinada/14

Darkë për grumbullimin e Fondeve për Katedralën Nënë Tereza në Prishtinë

We invite all Albanians and friends to be part of this great event to help build the beautiful Mother Teresa Cathedral and to wish a long and successful life to the new country Kosova.

Ftojmë të gjithë shqiptarët në ketë mbrëmje të madhe, për të ndihmuar ndërtimin e Katedrales Nënë Tereza në Prishtinë dhe t'i urojmë shtetit të Kosovës jetë të gjatë dhe suksese.

E dielë 17 Maj, 2009 6:00pm

Maestro's

$60 për person | Checks payable to Our Lady of Shkodra Prishtina Cathedral Fund

For reservation and more information:
Marjan Cubi: 914-457-0460 | Leke Perlleshi: 646-220-1222 | Ismer Mjeku: 718-584-1620
Zef Balaj - Office: 917-337-1753 | Mark Shkreli: 718-654-0736

TWO STAR
R·E·S·T·A·U·R·A·N·T
718 EAST 187TH STREET, BRONX, NY 10458
718.220.8780
718.220.0209
• Ushqime të freskëta
• Atmosferë e këndshme
• Shërbim profesional
• Hapur 7 ditë
• Mirëse vini
Urime 15 vjetorin
Suksese
Mango Tropical Bar
MANGO TROPICAL BAR
660 E. 187th Street, Bronx, NY 10458
Tel. 718 933 2444 • Cell. 646 242 4664
MangoTropicalBar.com

ALBUSA
REALTY CORP.
Licensed Real Estate Brokerage

Gjon Dedvukaj
Broker / Owner

Tel: (718) 519-1100
Cell. 718-496-7710
Fax: (718) 881-1829

261 Gun Hill Rd. Bronx, NY. 10467

WWW.ALBUSAREALTY.COM
e-mail: albusarealty@aol.com

BROCHURE DESIGN BY: ALBANIAN YELLOW PAGES